

Rebecca Risén

Bortom kravallstaketet

- en kritisk diskursanalys av nyhetsmediernas
rapportering kring maskerade demonstranter
i antirasistiska och antifascistiska demonstrationer



MEDIA AND COMMUNICATION STUDIES • LUND UNIVERSITY
Förtjänstfulla examensarbeten i MKV 2016:2

Rebecca Risén

Bortom kravallstaketet

- en kritisk diskursanalys av nyhetsmediernas
rapportering kring maskerade demonstranter
i antirasistiska och antifascistiska demonstrationer

För en komplett förteckning över bokutgivningen vid
Medie- och kommunikationsvetenskap, Lunds universitet,
se slutet av boken

© Rebecca Risén 2016

Sättning & Grafisk design
Jonas Palm, Media-Tryck

ISBN 978-91-981614-2-7

Tryck

Media-Tryck, Lunds universitet, Lund 2016



Förord

Det här är en rapport i serien *Förtjänstfulla examensarbeten i medie- och kommunikationsvetenskap* (FEA). Rapportserien kom till i syfte att uppmärksamma och premiera uppsatser av särskilt hög kvalitet. Tanken är också att på detta sätt göra dessa intressanta och väl genomförda studier tillgängliga för en större publik.

Rebecca Riséns uppsats om nyhetsmediernas rapportering kring maskerade demonstranter i antirasistiska och antifascistiska demonstrationer utgör ett sådant premierat arbete på kandidatnivå. Uppsatsen har seminariebehandlats och examinerats på sedvanligt sätt och har erhållit högsta betyg. Den har därefter omarbetats för att anpassa till forskningsrapportens form.

Innehållsförteckning

Förord	3
Med visselpipan som vapen	7
Syfte och frågeställningar	8
Studiens genomförande	9
Den kritiska diskursanalysen	9
Studiens avgränsning	10
Metodkritiska reflektioner	11
Det teoretiska ramverket	13
Protestparadigmet och sammandrabbningar med polisen	13
Representation i nyhetsmedia och demokratiskt deltagande	15
Demokratien och konflikten	15
Kort historisk bakgrund	17
Svarta blockets uppkomst	17
Upptakten till händelserna i Limhamn	18
Lunds antirasistiska motstånd	18
Bortom kravallstaketet	19
Den diskursiva konstruktionen av det maskerade hotet	19
Antidemokratiska eller motdemokratiska grupper?	25
Den diskursiva konstruktionen av icke-medborgaren och yrkesdemonstranter	31
När kravallstaketet faller	37
Referenser	39

Med visselpipan som vapen

Under år 2014 och 2015 uppstod flera protester och demonstrationer med antirasistiska och antifascistiska agendor. Den mediala framställningen av protesterna har fokuserat på demonstranternas agerande och yttre som det främsta problemet. Då maskerade demonstranter befunnit sig i demonstrationerna har de fått en central del i den mediala framställningen (se empiriskt material). Förekomsten av maskerade demonstranter i demonstrationer är ingen ny förekomst. Användningen av det svarta blocket som en taktik har existerat sedan 1980-talet (The Black Bloc Papers, 2010:10).

Demonstrationer tenderar att öka under valår och 2014 var inget undantag då det både hölls allmänna val och val till EU-parlamentet (Dagens Nyheter 2014). Däremot präglades valrörelsen 2014 av ett stort folkligt engagemang mot Jimmie Åkessons valturné där flera hundra och uppemot tusentals personer visade sitt missnöje genom att vissla med visselpipor, skramla med nycklar och vända partiledaren ryggen (Sveriges Radio 2014a, 2014b). Den högerextrema miljön ökade också sin närvaro på offentliga platser och det nazistiska Svenskarnas Parti arrangerade flera demonstrationer. Stiftelsen *Expo* beskriver detta som den största mobilisering av den högerextrema miljön sedan andra världskriget, vilket resulterade i ett stort folkligt engagemang och politiska debatter (Expo 2014).

Den mediala sfären är ett kommunikativt utrymme som inte enbart förmedlar information utan även fungerar som en arena där makthavare och medborgare kan delta och diskutera politiken och beslutsfattandet (Dahlgren, 2009:114). Förutsättningen för att kunna delta politiskt bygger på kunskap, i vilket nyhetsmedier i sin roll som informationsspridare och politisk arena utgör en viktig beståndsdel (Dahlgren, 2009:108f). Proteströrelser involverar inte enbart en missnöjesstrategi utan producerar även kollektiva identiteter, idéer och medel för demokratiska ingripande (Cammaerts, 2012:119). Det medborgerliga aktörskapet, att förkroppsliga passion och se sig själv som en legitim deltagare i den medborgerliga kulturen, är en fundamental aspekt av demokratiskt deltagande (Dahlgren, 2009:102f). I relation till nyhetsmediers roll i det demokratiska samhälle blir det således viktigt att undersöka hur nyhetsmedier representerar protester och demonstranter. I synnerlighet då både nyhetsmedier och sociala rörelser är beroende av offentlig uppmärksamhet för att vara verksamma (Fahlenbrach, Sivertsen & Werenskjöld, 2014:2). Metoderna

för hur demonstranter inramas, representeras och avbildas blir således en viktig aspekt då nyhetsmedier är med och konstruerar de ramar för vilka vi uppfattar samhället och varandra samt vilka som inkluderas och exkluderas (Negrine, 2014: 61; Silverstone, 2007:20).

Väldsamheter kring demonstrationer och politiskt våld kan inte förstås i ett vakuum då den diskursiva inramningen av maskerade demonstranter kan te sig som självklar, men att likställa alla maskerade demonstranter som antidemokratiska med mål att tysta sina motståndare med våld är att bortse från varför personer väljer att maskera sig. Det är en prekär situation att belysa det diskursiva moraliska dömandet av en antagonist som alltid framställs som antagonisten, speciellt när det kommer till något så omfattande som demokratin och politiskt våld. Ämnet för denna rapport kan uppfattas som kontroversiellt då den moraliska aspekten som omringar maskerade demonstranter är svår att bortse från, dock kan och bör inte samhällsvetenskapen avfärda ämnen som är problematiska. Rapporten syftar till att synliggöra hur diskursiva konstruktioner av maskerade demonstranter kan begränsa deras medborgerliga aktörskap.

Syfte och frågeställningar

Denna rapport undersöker hur nyhetsmedier diskursivt konstruerar demonstranter med särskilt fokus på maskerade demonstranter vid två skilda demonstrationer; *Kämpa Malmö – Svp ut ur Malmö* år 2014 i Limhamn och *Stoppa SD:s partidagar* år 2015 i Lund, och hur representationen av de maskerade demonstranterna skildras vid nyhetsrapporteringen av demonstrationerna i form av nyhetsartiklar, videoklipp och bilder som publicerats i *Aftonbladet*, *Dagens Nyheter* och *Sydsvenskan* från de specifika händelserna. Fokus riktas även på hur denna representation står i förhållande till den parlamentariska och liberala demokratidiskursen och slutligen diskuterar vilka konsekvenser detta kan få för det medborgerliga demokratiska deltagandet.

Frågeställningar:

- Hur konstrueras de maskerade demonstranterna diskursivt i nyhetsrapporteringen kring *Stoppa SD:s partidagar* samt *Kämpa Malmö – Svp ut ur Malmö*?
- Hur står de diskursiva konstruktionerna av maskerade demonstranter i relation till det medborgerliga demokratiska deltagandet?

Studiens genomförande

Den kritiska diskursanalysen

Den kritiska diskursanalysen vilar på en socialkonstruktivistisk vetenskapsteoretisk grund och insisterar på en kritisk hållning till observationer av världen och kunskap. Kunskap om världen är historiskt och kulturell relativ och kan således inte uppfattas som en direkt perception av verkligheten. Socialkonstruktivismen hävdar att kunskap konstrueras vid sociala interaktioner och världen konstrueras via språket (Burr, 2003:4). Den lingvistiska analysen inom CDA är därför en bärande del för att förstå konstruerandet av världen och maktförhållanden. Meningsskapandet kan framträda genom att studera tecken i olika kombinationer av mening och former (Chouliaraki & Fairclough, 1999:141). Textanalysen inom kritisk diskursanalys fokuserar på semiotikens utrymme i termer av de inre relationerna inom språket. Hur dessa konstrueras och konstitueras av den sociala praktiken eftersom språket består av ett öppet dynamisk system. Genom att studera det fält vilket språket är en del av, de sociala aktörer och dess relationer inom fältet samt språkets förmedlande roll, framstår således olika rådande diskurser vilka vi förhåller oss till (Chouliaraki & Fairclough, 1999:140).

Eftersom språkets funktion är central för konstruerandet av maktrelationer ter sig den kritiska diskursanalysen lämpad som metod för att uppnå rapportens syfte. Insamlingen av det empiriska materialet utgår från de diskurser som rapporten ämnar undersöka. Det empiriska materialet hämtas genom sökning i mediaarkivet Retriever och sorterats med hjälp av ett kodningsschema vilket möjliggör en strukturering och kategorisering av omnämningen, ordval, aktörer och symboler som förekommer i det empiriska materialet (se kodschema). Det empiriska materialet analyseras utifrån Faircloughs tre dimensionella ramverk som består av den textuella nivån, nivån av diskursiva praktiker och nivån av de sociokulturella praktikerna för att belysa de ojämlika maktförhållanden samt politiska handlingar som maskerade demonstranter utsätts för. I den textuella nivån studeras medietexternas diskursiva konstruktioner av de maskerade demonstranterna. Den intertextuella analysen används i rapporten för att studera vilka spår av diskursiva praktiker som framträder samt hur dessa arti-

kuleras i medietexterna (Fairclough, 1995:60). Således lokaliseras de diskurser som konstruerar de diskursiva konstruktionerna av de maskerade demonstranterna samt vilka subjektpositioner som tillgängliggörs av diskurserna.

Begreppet praktiker syftar till att klargöra de olika handlingsmöjligheterna som subjektpositionerna tillgängliggör, eller hur dessa begränsar möjligheterna för motdemonstranterna utifrån den sfären som nyhetsmedierna utgör (Burr, 2003:171). Dessa tre dimensioner växelverkar och griper in i varandra, varför det ibland är svårt att skilja dem åt (Fairclough, 1995:58).

Studiens avgränsning

Det empiriska materialet består av artiklar skrivna och publicerade, så väl i tryckt och elektroniskt format, i tre svenska tidningar; *Aftonbladet*, *Dagens Nyheter* samt *Sydsvenskan* och behandlar händelserna kring demonstrationerna i Limhamn år 2014 och i Lund mot Sverigedemokraternas landsdagar år 2015. Under båda dessa demonstrationer förekom diskussioner om yttrandefrihet som ligger till grund för en djupare demokratiskussion om samhället och antidemokratiska krafter. Genom att studera dessa två separata händelserna som både omfattar en diskussion om demokrati och yttrandefrihet framträder tydliga teman i framställningen av demonstranter av nyhetsmedier utifrån demokratiskurser och medborgerligt aktörskap. Tidningarna har valts ut utifrån deras roll i det svenska press- och nyhetsklimatet. *Aftonbladet* är den största kvällstidningen i Sverige, *Dagens Nyheter* en av de största dagstidningarna och *Sydsvenskan* är den största tidningen i Skåne-regionen. Urvalet befattar enbart tidningar för att de har en bärande roll för konstruktionen och upprätthållandet av diskurser och föreställningen om en allmän opinion. Varför inte SVT:s eller annat tv-innehåll tagits med i beror på att tidningar, i större utsträckning, publicerar flera olika medietexter och perspektiv i större mängd med flera olika författare – vilka ger ett mer varierat empiriskt material som utgör grunden för de övergripande diskurserna som studeras.

Begränsningar av det empiriska materialet baserades på tre övergripande kriterier; händelserna som rapporten ämnar undersöka ska ha en yttrandefrihet- och demokratiskussion, artiklarna ska vara publicerade och författade av journalister eller ledare i de tre tidningarna och alla videoklipp samt bilder som publicerats i samband med artiklarna ska innefattas i analysen. Fotografiska bilder som används i samband med artiklar genomgår tre former av inramning; först av fotografen när denne väljer motiv, sedan av journalisten när denne kontextualiserar bilden i förhållande till texten och slutligen placeringen samt artikelns slutliga utformning (Fahlenbrach, Sivertsen & Werenskjold, 2014:2).

Bilder har ett starkt inflytande på allmänhetens attityder och kan stärka den negativa diskursiva konstruktionen om representationen även använder sig av motsvarande

negativt inramade bilder av individer (Fahlenbrach, Sivertsen & Werenskjold, 2014:6). Videoklippen och bilderna kan således inte bortses från.

I fallet med Limhamnsdemonstrationen har även artiklar som publicerats i efterspelet innefattats, och tidsomfånget spänner sig därför över ett år. Det empiriska materialet består således av 47 artiklar, 58 bilder samt 6 videoklipp. Varav 32 handlar om Limhamnsdemonstrationen, inklusive 35 bilder och 1 videoklipp, och 11 som behandlar demonstrationen kring Sverigedemokraternas landsdagar inklusive 23 bilder och 5 videoklipp. Fotografierna är insamlade tillsammans med det övriga empiriska materialet och används för att synliggöra hur diskursiva konstruktioner av maskerade demonstranter görs med hjälp av fotografier i kombination med artiklarna. Publiceringen av fotografierna i uppsatsens bilagor innebär en inskränkning i upphovsrätten¹. Eftersom citeringen och användningen av fotografierna i vetenskapligt syfte samt i kritisk framställning kan användas utan upphovsmannens tillåtelse är detta oproblematiskt. Fotografierna är även offentligtgjorda och insamlade på laglig väg och fotografen samt vart fotografiernas publicerats tillkännages i källhänvisningen.

Sydsvenskan är överrepresenterat i det empiriska materialet då båda demonstrationerna skedde i Skåne och därav publicerades en mängd artiklar. Under den historiska genomgången av det svarta blockets uppkomst förekommer två källor, den ena består av en statlig offentlig utredning angående Göteborgskravallerna och den andra en antologi *The Black Bloc Papers* (2010) distribuerad av David Van Deusen och Xavier Massot av *The Green Mountain Anarchist Collective*. Dessa två används för att beskriva det svarta blocket i en bredare kontext eftersom det inte består av en fast grupp eller representeras av en specifik organisation. *The Black Bloc Papers* (2010) bygger på vittnesskildringar och deltagare av svarta blocket och används därför som en förklaring till svarta blockets uppkomst och existens beskrivet av deltagare av det svarta blocket. I kombination med Göteborgskommitténs utredning förankras även det svarta blocket i en svensk kontext då den diskuterar begreppet i relation till Göteborgskravallerna.

Genomgående i rapporten benämns de utomparlamentariska grupper i det empiriska materialet och som deltagit i demonstrationerna som nätverk snarare än organisationer. Denna distinktion görs då det inte är organisationer utan löst sammansatta nätverk av olika personer som utgör dessa utan sammanslutningar och grupperingar (Jämte, 2013:244).

Metodkritiska reflektioner

Den socialkonstruktivistiska forskningen kan inte, till skillnad från naturvetenskaplig metodologi, göra sanningsanspråk på att skildra eller undersöka objektiva fakta eftersom all kunskap är diskursivt präglad och beskrivning av världen som objektiv är

1 Upphovsrättslagen 12 §, 14 § 3 mom, 18 §, 20 §, 21 §, 22 §, 25 §, 54 §

omöjlig eftersom den kräver en tillämpning av perspektiv för att bli synlig (Burr, 2003:158). Forskaren måste således förhålla sig reflexivt till sin forskning och sin egen roll i undersökningen då forskarens ingång och forskningsfrågor är en produkt av hur denne uppfattar världen (Burr, 2003:152). Ingången i denna analys kräver således att jag som författare konsekvent måste förhålla mig till det jag undersöker, det vill säga mediediskursen om utomparlamentariska demonstrationer. Mitt teoretiska ramverk fungerar som ett skyddsnät för att inte mina personliga åsikter om ämnet som studeras ska få en central plats i arbetet. Men i relation till den metod och metodologi som rapporten bygger på fungerar även teorierna som ett grundläggande ramverk för den politiska agendan som är grundläggande för den kritiska diskursanalysen, alltså målet att politiskt förändra samhället för de som utsätts för ojämlika maktförhållanden och ideologier via språket (Burr, 2003:170).

Det teoretiska ramverket

Det teoretiska ramverket innefattar tidigare forskning om protester och de teorier som rapporten tar sin utgångspunkt i.

Protestparadigmet och sammandrabbningar med polisen

Medborgerligt protesterande och ställningstagande har legat till grund för många studier inom samhällsvetenskapen och rapporterats om flitigt av nyhetsmedier runt om i världen. Forskning kring hur demonstrationer och dess deltagare representeras och inramas i nyhetsmedier består av ett tvärvetenskapligt forskningsfält där sociologin, social movement studies, statsvetenskap samt medie- och kommunikationsvetenskapen tillsammans utgör de stora vetenskapliga institutionerna (McCurdy, 2012:1).

McCurdy (2012) ger en bred tvärvetenskaplig översikt över en stor trend, *Protestparadigmet*, som inom forskningsfältet är en samlingsterm för olika typer av forskning med fokus på journalistiska praktiker, mediasystem och hur dessa konsekvent bidrar till en negativ framställning av protester och demonstrationer (McCurdy, 2012:245). I relation till *Protestparadigmet* fokuserar denna rapport på konsekvensen av de journalistiska praktikerna och mediasystemen, alltså den faktiska diskursen som framställs. Cottle (2008) och Arpan, et al (2006) tar även de avstamp i *Protestparadigmet* med syfte att utveckla forskningstrenden. Cottle's (2008) huvudsakliga perspektiv är ett makroperspektiv som berör förändringen i medielandskapet och dess inverkan på protester, han berör exempelvis hur protester idag i stor utsträckning konstrueras och konstitueras av nyhetsmedier men samtidigt är beroende av uppmärksamheten för sin mobilisering (2008:854). Arpan, et al (2006) genomför en receptionsstudie för att undersöka effekterna och inställningarna till demonstrationerna och sociala frågor genom de bilder som publicerats vid nyhetsrapporteringen som skildrar kontrasten mellan turbulenta protester och lugna protester. Även denna rapport använder sig av publicerade bilder i relation till de diskurser vilka medietexterna som helhet utgör.

Wouters (2015) teoriprövar *Protestparadigmet* genom att studera tv-nyheter i Bryssel med inramningar av protester under flertal händelser vilka omfattade olika politiska frågor, organisationer, antal deltagande och grad av konflikt (Wouters, 2015:491). *Protestparadigmets* och dess sociokulturella kontext har sitt ursprung i USA således baseras det empiriska materialet på Belgien för pröva om *Protestparadigmet* är generaliseringsbart utanför den amerikanska kontexten.

Wouters (2015) drar slutsatsen att det finns en betydande variation i hur protester beskrivs av nyhetsmedier och beror på de olika aspekterna av nyhetsvärden, rutiner, format och medieägande. *Protestparadigmet* tenderar att trivialisera och marginalisera demonstranter då protestens grund inte tas i beaktning och fokus snarare ligger på konflikterna mellan demonstranter och polis (Wouters, 2015:477). I relation till *Protestparadigmet* tar denna rapport avstamp i Cammaerts (2012) teoretiska begrepp vilket den mediala sfärens kommunikation och representation används för att synliggöra symboliska och diskursiva sfärer i vilka demonstrationer och sociala rörelser är verksamma inom och kan förstås. Den underliggande protestlogiken påverkar den mediala sfärens strukturella begränsningar och möjlighetsstrukturer till vilken representation av aktivister och protester påverkas (Cammaerts, 2012:117).

Dahlstedt, Eriksson & Hultmans (2005) artikel har utgångspunkt i nyhetsmediers beskrivning av konfrontationer och sammandrabbningar i Norrköping år 2003 och Salem från år 2001 till 2003 mellan rasister och antirasister. Undersökningen fokuserar på nyhetsmediers konstruktion av höger- och vänstergrupperingar som ”bråkstakar” då den politiska och kulturella kontexten utesluts och enbart ses utifrån den liberala demokratisdiskursen. Dahlstedt, Eriksson & Hultmans (2005) har således ett bredare perspektiv än vad denna rapport anlägger då den inkluderar såväl höger- som vänstergrupper.

Zamperini, Menegatto, Travaglino & Nulman (2012) undersöker G8-mötet i Genua 2001 och hur nyhetsmedier diskursivt konstruerar två antagoniska sociala grupper av poliser och demonstranter i representationen av konflikten samt hur demonstranterna delas in i tre grupper, polisen vs. svarta blocket, polis vs. demonstranter och svarta blocket vs. demonstranter (Zamperini, Menegatto, Travaglino & Nulman, 2012:22). Fokus ligger här på dikotomier mellan aktörer snarare än, som i denna rapport, ett fokus på konstruktionen av en specifik aktör och dess politiska aktörskap.

Genomgripande i framställningen ovan är att det finns en tradition att titta på medier, deras diskurser och vänsterrörelser men att det saknas specifikt fokus på diskurser kring maskerade demonstranter och deras relation till det legitima politiska aktörskapet. Denna rapport positionerar sig således genom att fokusera på konstruktionen av maskerade demonstranter samt subjektpositioneringen av dem i förhållande till medborgarligt och politiskt aktörskap.

Representation i nyhetsmedia och demokratiskt deltagande

De teoretiska perspektiv och utgångspunkter som används i rapportens analytiska del består av övergripande teorier om samhälle, politik, representationer i nyhetsmedia och medborgerligt deltagande. Dessa teorier används i ett makroperspektiv för att förstå representationer i nyhetsmedias eventuella konsekvenser och dialektala förhållande mellan demokratiteori och medborgerligt deltagande. Silverstones (2007) teoretiska begrepp om *Mediapolis* används i studien för att diskutera och problematisera hur grupper i den medierade sfären representeras och konstrueras. *Mediapolis* är det utrymme av representationer som ligger till grund för det moraliska dömandet vilket upprätthåller den kollektiva bedömningen och konstruktionen av dikotomier, exempelvis uppdelningen i ”goda” och ”onda” och ”vi” och ”dem”. Hur nyhetsmedier inkluderar och exkluderar samt vilka konsekvenser detta får utifrån de moraliska grunderna som de döms och bedöms utifrån. I relation till Silverstone (2007) appliceras även Dahlgrens (2009) analytiska ramverk för att förstå nyhetsmedias vitala del för det medborgerliga aktörskapet i rollen som förmedlare av kunskap, tillit och värderingar. Nyhetsmedier utgör en viktig sfär i det demokratiska samhället och ligger till grund för denna studies frågeställningar och syfte eftersom de har en bärande roll i upprätthållandet och forandet av medborgerliga och sociala utrymmen (Silverstone, 2007:5). Dahlgrens (2009) analytiska och empiriska ramverk är således en viktig faktor för att studera hur det medborgerliga engagemang och deltagandet kan konstrueras och påverka demokratin. Det medborgerliga aktörskapet förutsätter att individer ser sig själva som engagerade och motiverade deltagare i samspel med den medborgerliga kulturen. Det är således förknippat med individens identitet och självkänsla vilka är förutsättningar för beslutsfattande och agerande. Utifrån det upplevda deltagandet kan engagemang bildas genom samspel av passion och förnuft som är integrerad i den kulturella miljön i ett samhälle (Dahlgren, 2009:102f).

Demokratin och konflikten

För att förstå utifrån vilka premisser och vilka kunskaper som nyhetsmedier representerar och konstruerar det svarta blocket används Mouffes (2008) och Rosanvallons (2010) demokratiteoretiska perspektiv. Mouffe (2008) beskriver hur det sker en uppdelning mellan motståndare och fiender inom den politiska sfären som agonistiska och antagonistiska samt vilka konsekvenser detta får för politiken. Antagonister beskrivs utifrån moraliska termer och kan således enbart uppfattas som ”fiender” som måste förgöras.

I kontrast till antagonism står agonism som bygger på en relation mellan motståndare som erkänner varandra som legitima motståndare inom den politiska sfären och som via rationell konsensus kan nå beslut. Rosanvallons (2010) begrepp om *Motdemokratin* utgör fogmassan i de teoretiska byggstenarna. Motdemokratiska strategier används för att sätta det representativa demokratiska systemets legitimitet på prov för att utveckla demokratin på samhällets villkor eller för att avslöja samhällets brister för samhället självt (Rosanvallon, 2010:249). Rosanvallon betonar, likt Mouffe, en konfliktbaserad relation som motiverar till beslutstagande snarare än diskussioner.

Kort historisk bakgrund

Nedan följer en redogörelse av den historiska kontexten som ledde fram till och påverkade demonstrationerna och en genomgång av svarta blockets uppkomst.

Svarta blockets uppkomst

Det svarta blocket började framträda och användas som taktik i Tyskland under 1980-talet i samband med anti-kärnkraftsrörelsen och antifascistiska samt anarkistiska protester (The Black Bloc Papers, 2010:10). Namnet anspelar på deltagarnas användning av svarta kläder och frekventa användning av maskering samt att gruppen positionerar sig i som ett block separerat från de andra blocken eller deltagarna i demonstrationen (SOU, 2002:122). Det svarta blocket är inte en organisation, utan en formation. Genom att temporärt bilda ett enhetligt och sammanhållet block kan olika aktioner och handlande utföras (The Black Bloc Papers, 2010:10). Under demonstrationer förekommer andra former av funktioner som Svarta Korset; aktivisternas frivilliga sjukvårdare och Solidaritetsgruppen; en form av ledningscentral dit aktivister kan vända sig om de behöver juridisk hjälp eller för att hålla koll på hur många aktivister som har omhändertagits eller på annat sätt berörts av demonstrationen (se förteckning av empiriskt material). Stödfunktionen upphör när behovet och stödet inte längre behövs. Den taktiska aspekten av svarta blocket används även för att skydda resterande deltagare av demonstrationen från yttre våld från polis eller meningsmotståndare (Roth, 2014:381).

Olika konstellationer av grupper och organisationer som deltar i svarta blocket kan komma från ett stor spektrum av ideologier och behöver således inte dela samma inställning eller syn på konfrontationer vid demonstrationer och aktioner (SOU, 2002:122). Maskeringen förhindrar identifieringen av enskilda personer, vilka inte kan urskiljas från gruppen, om olagliga handlingar begås. Det används även som ett skydd mot identifiering av meningsmotståndare. Munderingen och kläderna är även en del av en subkultur (SOU, 2002:122). I samband med globaliseringsrörelsens olika protester i Seattle, Prag, Genoa och Göteborg under sena 1990-talet och början

av 2000-talet fick det svarta blocket ett större fäste. I Sverige förknippas det svarta blocket med den autonoma och anarkistiska rörelsen (SOU, 2002:122).

Uppvakten till händelserna i Limhamn

Inför riksdagsvalet år 2014 inträffade två händelser som skulle påverka utfallet för den antifascistiska demonstrationen i Limhamn. Under en antirasistisk demonstration i Kärrtorp år 2013 gick en grupp nazister från Svenska Motståndsrörelsen till fysisk attack mot demonstrationen och demonstranterna (SVT, 2013). På Internationella kvinnodagen utsätts fyra feminister för ett mordförsök av en grupp nazister i Malmö. Personerna som häktas har alla kopplingar till, det då aktiva, nazistiska Svenskarnas Parti (Sydsvenskan, 2014). Dessa två händelser ligger till grund för händelserna i Limhamn senare det året. Under augusti månad höll Svenskarnas Parti sin valturné runt om i landet med start i Skåne. När Svenskarnas Parti höll torgmöte på Limhamns torg i Malmö hade närmare två tusen personer samlats för att demonstrera mot partiet och att de givits tillstånd att ha torgmöte (Dagens Nyheter, 2014c). Demonstrationen fick stort medialt utrymme då det uppstod konfrontationer med polisen och bilder på hur polisrytteriet stormar mot demonstranterna och rider över fyra personer kablas ut till hela Sverige. Detta skapade en stor debatt om polisövervåld och hur felaktiga uppgifter spridits av polismyndigheten och nyhetsmedia (se empiriskt material 2014a-f).

Lunds antirasistiska motstånd

När Sverigedemokraterna meddelade att deras partikongress, som de kallar landsdagar, skulle hållas i Lund år 2015 startade nätverket Lundabor mot Rasism evenemanget ”Stoppa SD:s landsdagar” på Facebook. Det ansågs vara en provokation att landsdagarna skulle hållas i anknäpning till 30:e november i Lund.

Under större delen av 1990-talet och början på 2000-talet arrangerade högerextrema fackeltåg för att hedra Karl den XII Gustav vid dennes staty i Lundagård, vilket lede till stora demonstrationer (Jämte, 2013:267ff). Veckan innan landsdagarna demonstrerade ett trettiootal nazister ur Svenska Motståndsrörelsen i Lund (Sydsvenskan, 2015). Dessa händelser präglar den antirasistiska mobiliseringen samt deltagandet och måste därför finnas i åtanke vid analyseringen av demonstrationen. Under Sverigedemokraternas kongress var polisen närvaron hög. Polisen hade vidtagit en rad åtgärder inför demonstrationen som gick lugnt till med ca 300 deltagare (se empiriskt material 2015a-g).

Bortom kravallstaketet

Analysen av det empiriska materialet delas in i tre övergripande teman; Den diskursiva konstruktionen av det maskerade hotet - Antidemokratiska eller motdemokratiska grupper? samt Konstruerandet av icke-medborgaren och yrkesdemonstranter.

Den diskursiva konstruktionen av det maskerade hotet

Genom att skildra *världens berättelser och invånare skapar nyhetsmedia offentliga utrymmen där diskussion och dömning sker*. Dessa narrativ och representationer av personer, grupper och händelser ligger till grund för vår förståelse av varandra och vår samtid (Silverstone, 2007:52). Dessa representationer konstruerar och konstrueras inom den medborgerliga kulturen vilket kan kontextualiseras och problematiseras med hjälp av Dahlgrens (2009) analytiska och empiriska ramverk för att förstå innebörden av medborgligt aktörskap och vilka vitala delar samt villkor som utgör grunden för att engagemang och deltagande kan konstrueras och påverkas i demokratin. Vilka kulturella faktorer som kan främja eller hindra hur en individ uppfattar sitt medborgerliga själv, och hur det medborgerliga engagemanget och identiteten kan inskränkas eller främjas. Nyhetsmedier är en kulturell miljö där kommunikationen bidrar till konkreta handlingsmöjligheter och meningsskapande (Dahlgren, 2009:203). Nyhetsmedier influerar således skapandet av engagemang och delaktighet eftersom de utgör en väsentlig del av spridningen och konstruktionen av kunskap, representationen av identiteter, upprätthållandet och skildringar av medborgerliga värderingar; tillit till samhället och skildringen av praktiker och sfärer som formar, influerar - och är nödvändiga – för att politiken ska bli kommunikativ och delaktig. Med andra ord är nyhetsmedier en vital del i skapandet och konstruktionen av den medborgerliga kulturens engagemang och deltagande (Dahlgren, 2009: 102f). Vad får det då för konsekvenser om nyhetsmedier representerar och konstruerar individer som hotfulla, våldsamma och antidemokratiska?

Först måste nyhetsmedias inflyttande över konstruktionen av representationer och berättelser förstås i egenskap av diskurser. Sociokulturella praktiker formar medietexter som står i ett dialektalt förhållande till de diskursiva praktikerna då de även bidrar till hur produktionen av texterna konstrueras (Fairclough, 1995:60). Interaktioner i

det privata livet är influerade av mediediskursernas kommunikativa event eftersom de indirekt sammankopplar den textuella, sociala och kulturella nivån i medietexterna (Fairclough, 1995:64). Detta är vad som utgör det komplexa relationerna mellan mediernas representation och det medborgerliga aktörskapets vitala delar. Genom att studera representationen av sociala relationer och identiteter i medietexter, i form av olika berättelser och skildringar, kan olika konstruerande systemen av kunskap förstås och problematiseras (Fairclough, 1995:58). Berättelser är agonistiska och konkurrerar därför med andra berättelser om olika definitioner av verkligheten samt vilka möjligheter det offentliga utrymmet tillhandahåller (Silverstone, 2007:53). Förståelsen och förhållandet till varandra bygger således på ett kontinuerligt utbyte av symboler som upprätthåller den offentliga sfären (Silverstone, 2007:50). Resultatet av denna konstruktion blir att "sanningen" och "verkligheten" mäts i form av vilket utrymme olika representationer får (Silverstone, 2007:50). Silverstone (2007) kallar detta för Mediapolis, det utrymme av representationer som ligger till grund för det moraliska dömandet i vilket vi upprätthåller den kollektiva bedömningen om det "goda" och "onda" samt konstruktionen av "vi" och "de". Nyhetsmedier ska tillhandahålla resurser och kontexter för att läsarna eller publiken ska kunna skapa sig en uppfattning och åsikt. Nyhetsmedier arbetar på uppdrag för och åt allmänheten och måste därför uppfylla kravet på att vara objektiva i sina nyhetsrapporteringar. Detta eftersom utelämnandet av kontexter eller exkludering av utrymme i nyhetsmedia påverkar allmänhetens uppfattning (Silverstone, 2007:44f).

Röstanonymiteten är en av de mest självklara rättigheterna i en demokrati, men vid andra företeelser där anonymitet diskuteras finns det alltid en misstänksamhet och skepticism till att personer vill vara anonyma, speciellt vid politiska omständigheter (Dahlstedt, Eriksson & Hultman, 2005:91). Maskerade demonstranter och svarta blocket fick under Göteborgskravallerna 2001 en tydlig koppling till den autonoma och anarkistiska rörelsen (SOU, 2002:122). Nyhetsmediers skildringar har egenskaper av att vara inkluderande samtidigt som de utesluter vilket i detta fall blir tydligt då maskerade demonstranter inte får komma till tals men representeras och beskrivs i störst utsträckning (Silverstone, 2007:52). Som redogjort för ovan får denna representation konsekvenser för uppfattningen av och kunskaper om de maskerade demonstranterna i samhället. Attityderna gentemot dessa som medborgerliga aktörer påverkas genom nyhetsmedias roll som kommunikativa förmedlare.

Maskeringens tre dimensioner

Vid nyhetsrapporteringen av demonstrationerna *Stoppa SDs partidagar* och *Kämpa Malmö – SvP ut ur Malmö* skildras händelseförloppen och deltagarna i nyhetsmedier i form av fotografi, rörliga bilder och beskrivningar i texten. I dessa olika medietexter skildras maskering i form av tre dimensioner.

Den första dimensionen av maskering skildras i hur nätverket Lundabor mot rasism inte har en uttalad kontaktperson för sin verksamhet, all kommunikation och planerande skedde via sociala medier. Demonstrationens samlingsplats inföll på sam-

ma datum och plats som den lokala julmarknaden årligen hålls. *Sydsvenskan* intervjuade ordförande för marknaden som berättade att hon tagit kontakt med Lundabor mot rasism för att lösa situationen. ”Jag hoppas att de håller vad de lovar (vet ju fortfarande inte vem jag kommunicerar med).” (Sydsvenskan 2015a). Skånepolisens pressansvariga Ewa-Gun Westford berättar även hur polisen inte har kunnat etablera någon kontakt med demonstrationens arrangör eftersom det inte finns någon kontaktperson (Sydsvenskan 2015v1). Liknande beskrivning av anonymitet skedde i nyhetsrapporteringen vid demonstrationen i Limhamn där polisen sökt demonstrationens arrangör Skåne mot Rasism för dialog innan demonstrationen genomfördes.

Enligt Håkan Jarlborg Eriksson sökte polisen flera dagar innan manifestationen kontakt med demonstranterna, bland annat via inlägg på de Facebooksidor som manade till uppslutning. – Men ingen ville tala med oss (Sydsvenskan 2014a).

Det förekommer en beskrivning av demonstranterna som några som verkar i det tysta och att de är ovilliga att samarbeta med polismyndigheten. Det sker en uppmålning ”de” som mystiska, maskerade och okända som inte bara är maskerade utan blir maskerade genom beskrivningar från medborgare och myndigheter (Mouffe, 2008:26). Olika aktörer har olika potentiella möjligheter och begränsningar i den diskursiva mediala framställningen och det blir här tydligt att de maskerade demonstranternas kulturella inflytande i den offentliga sfären, som nyhetsmedier utgör, är begränsad (Cammaerts, 2012:118f).

Den andra dimensionen av maskering återfinns i textens beskrivning och representation av demonstranterna. I en artikel från demonstrationen i Lund publicerad i *Sydsvenskan* (2015b) skildras händelseförloppet inifrån hotellet där kongressen hölls. Artikelförfattaren målar upp och beskriver en sida som skiljer sig från de andra nyhetsrapporteringarna från demonstrationen vilken annars beskrivs mer kort och koncist. I texten framhävs Sverigedemokraterna som den demokratiska parten i händelseförloppet. Demonstranterna representeras genom målande beskrivningar. Artikelns utformning och inramning skiljer sig från andra artiklar om händelsen. Rubriken ”Åkesson vill bilda regering med M och KD” anspelar inte på demonstrationen utan på Sverigedemokraternas förslag om ett framtida samarbete. Istället består artikelns första del av en teatralisk beskrivning av demonstrationen. I ingressen ges legitimitet till partiets parlamentariska utveckling i kontrast till en antidemokratisk grupp maskerade demonstranter. Legitimeteten ges på premisserna av den rådande parlamentariska diskursen genom att ställa den mot den utomparlamentariska diskursen. Den parlamentariska partipolitiken delar samma symboliska rum och politisk sammanslutning vilket deltagare i det svarta blocket inte tillåts dela i eftersom de anses vara politiska fiender och inte motståndare (Mouffe, 2008:27).

I kongresshallen på Star Hotell förklarade Jimmie Åkesson att han ville bilda regeringen ihop med Moderaterna. Vid kravallstaket ut på gatan flockades maskerade aktivister som ville hindra SD från att ens hålla partimöte. – Märklig syn på demokrati, sade Åkesson (Sydsvenskan 2015b).

Uppmålningen av demonstranterna som en enhetlig grupp, vilka alla beskrivs som maskerade aktivister, som "flockades" vid kravallstaket likt en grupp primitiva djur. Skildringen av dem som djur får konsekvenser för hur de uppfattas. Demonstranterna subjektpositionernas diskursivt som icke rationella vildar som drivs av affekt istället för att representeras som medborgare som utövar sin medborgerliga rättighet att demonstrera mot makthavares beslut och handlande (Negrine, 2014:63). Det finns felaktigheter i beskrivningen som endast verkar förekomma för att förstärka den dramatiska bilden av oroligheter. På bilder framgår det att kravallstaket som det refereras till är intill hotellets ingång, och inte vid platsen där demonstranterna samlats (Sydsvenskan 2015b, Aftonbladet 2015a). Det beskrivs även hur de maskerade aktivisterna "ville hindra SD från att ens hålla partimöte". Det fanns alltså ett uttalat mål att stoppa kongressen innan den startade vilket i denna kontext anspelar på en antidemokratisk syn på demonstranternas protest. Journalisten tillskriver alla deltagare av demonstrationen som gruppmedlemmar av det svarta blocket vilket inte var fallet (Sydsvenskan 2015b). Artikeltextens narrativ målar sedan upp ett teatraliskt händelseförlopp med korta meningar som ramar in händelsen som dramatisk.

Utanför hotellen: Kravallstaket, bevakade av hundratals poliser med hjälmar, containrar och taggtråd. Piketer och rytteri. Rök från bengaler. I luften hovrade en helikopter. Och långt därbortom staketet en flock svartklädda, maskerade aktivister som stängades med poliserna i det yttersta ledet (Sydsvenskan 2015b).

Genom en teatral beskrivning med ett dramaturgiskt narrativ i kombination med ett symbolladdat språkbruk blir kontrasten av de goda och onda tydlig vilket resulterar i läsarens uteslutande av demonstranterna som ett "vi" (Silverstone, 2007:56).

Nyhetsmedier skildrar ett avvikande som påverkar möjligheten till identifiering (Silverstone, 2007:47). De maskerade demonstranterna skildras som oigenkännliga, ansiktslösa, hotfulla, impulsdrivna och aggressiva. De kan tolkas som feiga eftersom de inte visar sina ansikten och inte "tar ansvar" för sina handlingar, sitt olagliga och orättfärdiga beteende. Det moraliska dömandet som nyhetsmedier skapar förutsättning för, det vill säga anspelnigen på ett godartat "vi" och onda "de", står i ett dialektalt förhållande till distinktionen mellan ett vi och de inom politiken, mellan "rätt" och "fel" (Mouffe, 2008:12). Det vill säga journalisternas beskrivning och syn på den politiska aspekten av de maskerade demonstranterna som antidemokratiska antagonister (Mouffe, 2008:55).

Villkoret för ett angivet och konstruerat "de" grundar sig i vilken typ av kontrast ett specifikt "vi" står i dess förhållande (Mouffe, 2008:26). Kontrasten till det svarta blocket blir således de icke-maskerade demonstranterna. De beskrivs som fredliga, goda och medborgare. I en intervju med en deltagare av Limhamnsdemonstrationen skildras denna uppdelning mellan de goda demonstranterna kontra de maskerade demonstranterna. På frågan om de fanns personer under Limhamnsdemonstrationen som kastade föremål svarar hon "Ja absolut. Men inte jag. Jag var inte ens svartklädd eller något" (Sydsvenskan 2014c). De fredliga demonstranterna, som ställs i kontrast till det svartklädda, skildras som representativa för folket och genom deras handlande som mer demokratiska, lagliga och rättfärdiga. Orden som lyser med

sina beskrivningar kring de icke-maskerade demonstranterna är ord som ”äldre personer med rullatorer”, ”barnfamiljer” och ”vanligt folk” (Dagens Nyheter 2014a, Sydsvenskan 2014e, Dagens nyheter 2014b). Inramning av maskerade demonstranter som en enhetlig grupp som enbart är våldsverkande antidemokrater konstrueras som en antagonist i medietexterna som bidrar till att befästa representationen som en ”sanning” (Silverstone, 2007:50). I den unika rollen som förmedlare av information i det vardagliga, spelar nyhetsmedier en bärande roll i samhällets kunskapsinhämtning. När denna information integreras i de befintliga referensramarna, som i sin tur är kulturellt och historiskt präglade, och därmed göra dem personligt meningsfulla, resulterar det i att informationen ombildas till kunskap (Dahlgren, 2009:209).

Nyhetsmedier befäster således bilden av maskerade demonstranter som en viss typ av demonstrant med ett specifikt handlande utifrån hur nyhetsmediers diskursiva praktiker artikuleras och reproduceras. Medborgerliga värderingar, som i allra högsta grad är diskursivt präglade, kan tematiseras eller åberopas för att stärka det rådande hegemoniska ordningen under händelser eller debatter (Dahlgren, 2009:124).

I detta fall tas den representativa demokratis intresse i försvar vilket i sin tur stärker och mobiliserar identiteten av ett gemensamt och befintligt ”vi – de demokratiska” i egenskap, och i relation, till ”dem – de odemokratiska” (Dahlgren, 2009:125; Cammaerts, 2012:123).

Denna uppdelning av demonstranter och deltagare ter sig tydligast i den tredje dimensionen av maskering som består av bilder och videoklipp som publicerats i anknytning till artiklarna. Det faktiska bildmaterialet som publicerat i förhållande till artiklarna förstärker den diskursiva konstruktionen av de maskerade demonstranterna (Fahlenbrach, Sivertsen & Werenskjold, 2014:6). Bilderna fungerar dels som intresseväckande och som en inramning av artikeln (Fahlenbrach, Sivertsen & Werenskjold, 2014: 6). Därför är bilder i relation till texten en viktig aspekt för att förstå hur bilden av det maskerade hotet förekommer i flera olika dimensioner och lager (Silverstone, 2007:34). Den kronologiska ordningen i vilket bilderna visas är omkastade så att de maskerade demonstranterna förekommer i störst utsträckning. Bilder är även beskurna så deltagare i svarta blocket framställs som flest till antalet. Det förekommer även förvrängningar i händelseförloppet genom bilder och bildtext (Se bild 1). Bilden framställer demonstranter som angriper en polisbuss, vad som inte visas är hur polisbussen precis kört över en demonstrant (Se bild 2). Kontexten utsluts och bilden får således stå som en symbol för våldsamma demonstranter som konfronteras med polismyndigheten (Silverstone, 2007:44f). Majoriteten av bilderna under demonstrationerna skildrar maskerade demonstranter, våldskonfrontationer och poliser. Bilderna från Limhamnsdemonstrationen består till största del av polisens kritiserade insats av nedridningen av demonstranter. De andra fokuserar till stor del på konfrontationen mellan poliser och demonstranter. Även om det uttryckligen står i artiklarna från båda demonstrationerna att det svarta blocket enbart utgjorde en mindre del av deltagarna så är de överrepresenterade i bilderna från demonstrationerna (Se bilder 3-7).

Strax efter klockan 14 hade närmare 300 personer samlats i duggregnet utanför domkyrkan. Omkring ett 50-tal personer hade maskerat sig inför demonstrationen, som initierats av nätverket Lundabor mot rasism (Sydsvenskan 2015c)

Å ena sidan fanns det bland de drygt 1 300 fredliga demonstranter en mindre grupp maskerade personer som hetsade mot polisen, som kastade knallskott och brinnande bengaler (Aftonbladet 2014a).

Videoklippen är, likt bilderna, en del av medietextens helhet och förmedlar således en likartat teatralisk skildring av händelserna. Händelseförloppen skildras dramatiskt och inramande (Fahlenbrach, Sivertsen & Werenskjold, 2014:6).

I ett videoklipp från demonstrationen i Lund skildras hur det svarta blocket går i armkrok fram mot polisen och hur en rökbengal tänds, polisen avancerar sedan framåt och börjar slå med sina batonger så att de ska backa (Sydsvenskan 2015v2). Artikeltexten under klippet lyder ”Poliser med dragna batonger mot demonstranterna med svartmaskerade ansikten” (Sydsvenskan 2015d). I de rörliga bilderna som är reportage och intervjuer framställs, med hjälp av klippningen, våldet och de maskerade demonstranterna som de centrala och enda aktörerna. Via etableringsbilder, bilder som skildrar det större perspektivet i vilket deltagarna befinner sig och hur de är placerade i förhållande till omgivningen, visas enbart de maskerade demonstranterna upp. Den kronologiska ordningen är även här omkastad för att skildra händelseförloppet mer dramatiskt och enhetligt (Aftonbladet 2014v1, Sydsvenskan 2014v1, Aftonbladet 2015v1). Demonstrationens huvudsakliga syfte hamnar i skuggan av skildringen av det svarta blocket genom nyhetsmedias representationer vilka tenderar att fokusera på våldsamma konfrontationer snarare än det politiska syftet (Cammaerts, 2012:130).

Förväntningarna på det svarta blocket

Det är inte enbart nyhetsmedier som befäster bilden av det maskerade hotet i mediediskursen då även polismyndigheten och politiker tenderar rama in det svarta blocket. Polisen används dels som källa för vad som hänt och vad som kommer ske, vilket sätter dem i en position med mycket inflytande över vilken information som ges till nyhetsmedierna (Dahlstedt, Eriksson & Hultman, 2005:89). Polismyndighetens förhållning till och förväntningar på maskerade demonstranter reproducerar och artikulerar representationen av det svarta blocket som våldsutövande antidemokrater. När nyhetsmedierna tar del av denna förväntning av att våldsamheter kan uppstå tenderar de att fokusera och inrama våldet snarare än de fredliga demonstranterna (Negrine, 2014:62). Under Limhamnsdemonstrationen framgår tydligt att maskeringen skett inför demonstrationen vilket syftar på att olagliga handlingar planerades, något som det även anspelas på i uttalandet av Polisen samt i deras pressmeddelande från demonstrationen i Lund.

Allt eftersom kom det fler och fler demonstranter som var svartklädda med maskerade ansikten. Då förstod jag att det med största sannolikhet skulle bli bråk (Sydsvenskan 2015e). Polisen dimensionerar insatsen bland annat med tanke på att det bland demonstranterna kan finnas personer med långt allvarligare avsikter än vad som brukar vara fallet vid opinionsyttringar i allmänhet. Något som även de som deltar i demonstrationen behöver förhålla sig till och vara medvetna om (Polisens pressmeddelande Lund).

Dåvarande justitieminister Beatrice Ask (M) tar polisens våldsutövande under demonstrationen i Limhamn i försvar och anser att den huvudsakliga faktorn till att demonstrationen utvecklades till ett våldsamt upplopp är att det maskerade demonstranterna provocerade fram våldet.

Jag tycker att man ska lägga skulden på dem som vill ta till våld, som maskerar sig och agerar för att skapa en stämning av hot och våld. Inte i första hand på dem som försöker säkra demonstrationsrätten (Aftonbladet, 2014b)

Maskeringen sammankopplas, av en myndighet, med demonstranters våldsutövande, handlingar och ideologi (Aftonbladet 2014b; 2015b; Sydsvenskan 2015f; Dagens Nyheter 2015a). Således befästs den konstruerade bilden av den våldsutövande ansiktslösa demonstranten inom mediediskursen från en högre instans inom den parlamentariska diskursen. I ljuset av detta framhävs myndigheterna som en förtroendegivande aktör i förhållande till de maskerade demonstranterna och deras agerande. Justitieministern och polismyndigheten är representanter för den parlamentariska och liberala demokratidiskursen vilka den medborgerliga kulturen värderar utifrån tillit och kunskap. Uttalandena är förtroendegivande och stärker således den medborgerliga tilliten till den rådande hegemonin genom att värdera handlingarna och yttrandena utifrån de demokratiska värden som i representationen av det svarta blocket anses mer legitima och enhetliga med den rådande demokratidiskursen (jf Dahlgren, 2009:111f). Det svarta blocket beskrivs som en antidemokratisk grupp som alla tillhör samma ideologi och delar samma värderingar och inställning till våldskonfrontationer, vilket grovt förenklar en dynamik med flera olika aktörer (SOU, 2002:122; The Black Bloc Papers, 2010:10).

Antidemokratiska eller motdemokratiska grupper?

Nyhetsmedier är en kommunikativ sfär och en vital del i medborgarkulturen då nyhetsmedier urskiljer frågor för diskussion och åtgärd samt fungerar som en arena där medborgare och beslutsfattare tillsammans utbyter åsikter och således befinner sig i samma sfär för politiskdiskussion och beslutfattande (Dahlgren, 2009:124; Fairclough,

1995). Nyhetsmedier är förmedlare av information och således en avgörande komponent när det kommer till förståelsen för politiska skeenden, aktörer och handlingsmöjligheter. Då förutsättningarna för att kunna delta politiskt baseras på kunskap om aktörer, strukturer, deras relation till varandra och deras handlingsmöjligheter genom politiska system.

Denna kunskap ligger även till grund för det medborgerliga engagemanget. Således är informationens kontextuella framställning och tillgången till bakgrundsfakta viktiga beståndsdelar för vidare reflektion, förståelse och agerande (Dahlgren, 2009:108f).

Den underliggande konflikten för demonstrationernas genomförande grundar sig i en antirasistisk kamp samt en frustration angående hur den liberala demokratidiskursen tillåter rasistiska och nazistiska partier i det offentliga- och politiska rummet (se empiriskt material). Därför måste demonstrationerna och dess deltagare förstås i en bredare kontext än vad nyhetsmedier skildrar. Rosanvallons (2010) begrepp motdemokratin syftar på de grupper, organisationer och individer som använder sig av olika strategier och verktyg, som det representativa demokratisystemet tillhandahåller, för att utveckla och ifrågasätta den rådande makten så den kan utvecklas och bli mer demokratisk och inkluderande. Dessa praktiker är resultatet av, och en reaktion på, ett missnöje och reaktion på det rådande representativa demokratisystemets brister samt hur demokratin ibland enbart skildras med syftet att skydda medborgarnas fri- och rättigheter snarare än arbeta för samhället på samhällets villkor (Rosanvallon, 2010:239). Motdemokratin fungerar som en medborgerlig auktoritet som verkar inom det demokratiska systemet där legitimitet inte enbart ges via representativa val utan består av andra tillgångar för uttryck som uppmärksammar makten på samhällets krav (Rosanvallon, 2010:32ff). Demokratiska system bör studeras i ett större perspektiv som involverar andra typer av demokratiska system och uttryck (Rosanvallon, 2010:237). Med andra ord bör den parlamentariska och liberala demokratidiskursen inte ses som det enda demokratiska demokratisystemet då det ständigt utsätts för hegemoniska kamper (Mouffe, 2008:37f). Det svarta blocket kan betraktas som utövare av motdemokratiska praktiker och som utmanare av den liberala demokratidiskursen. Utifrån det perspektivet blir nyhetsmediers representation av dem än mer komplex, särskilt då de fråntas den politiska kontexten av deras syfte, existens och handlande.

Konfrontation och konflikt inom demokratiska system mellan politiska aktörer, ekonomiska krafter och sociala grupper är en central del i demokratisk struktur och utveckling (Rosanvallon, 2010:30). Genom att forma en stark opinion kan det politiska och agonistiska förhållandet mellan olika aktörer, som ses som legitima motståndare inom den politiska sfären, skapa förutsättningar för en starkare politik och demokrati. Det är alltså demokratin grundpelare att vara konfliktpräglad och att sträva efter en agonistisk snarare än antagonistisk karaktär (Mouffe, 2008:27). Motdemokratiska aktörer och handlingar strävar efter samma konfliktpräglade arena genom att belysa och utmana den rådande makten samt utveckla den till att nå beslut snarare än diskussioner (Rosanvallon, 2010; Mouffe, 2008:20).

Mot bakgrund av motdemokratin och dess strävan kan de maskerade demonstranterna förstås som agonistiska motståndare snarare än antagonistiska fiender, då deras syfte är att ifrågasätta makten snarare än att avveckla demokratin. Mouffe (2008) hävdar, liksom Rosanvall (2010), att den agonistiska infallsvinkeln, som bygger på en hegemonisk kamp mellan motståndare, stärker demokratin snarare än underminerar den eftersom den strävar efter att etablera en ny hegemoni. Dahlgren (2009) betonar att metoder som väcker kritisk debatt om demokratins möjligheter alltid kommer existera och användas i en demokrati för att den inte ska stagnera (2009:118). Motståndarna inom den politiska sfären måste betraktas med demokratiska värderingar för att konflikten ska kunna lösas agonistiskt (Dahlgren, 2009:122). Det är i misstrons samhälle där yttringar mot den rådande makten får störst fäste, vilken även kan underblåsa högerpopulistiska krafter som hävdar att de representerar det "verkliga folket" (Rosanvall, 2010:243). När politiken beskrivs i moraliska termer som antagonister skapas förutsättningar för att populistiska aktörer får tillträde in i politiken. Genom att urholka förtroende medborgarna har gentemot folkvalda representanter och således skapa större klyftor mellan de olika sidorna. Därför måste misstron som organiseras via motdemokratiska strategier och organisationer ständigt granskas (Rosanvall, 2010:243).

Syftet med demonstrationerna under parollerna *SD ut ur Lund* och *Kämpa Malmö – SvP ut ur Malmö* var att visa det medborgerliga missnöjet för hur dessa odemokratiska partier ges tillträde och legitimitet i det offentliga- och politiska rummet på premisserna att de är en del av den parlamentariska diskursen vilket legitimerar deras handlingar och ideologi. Båda demonstrationerna hade som syfte att använda sig av motdemokratiska strategier, i form av förhindrande blockader eller påtryckningar, för att genom medborgerliga deltagande göra ett ställningstagande mot det rådande representativa demokratisystemets brister (Sydsvenskan 2014d; Sydsvenskan 2015c; Aftonbladet 2015c). I nyhetsrapporteringen kring Limhamnsdemonstrationen och demonstrationen i Lund kommer företrädare för Svenskarnas Parti och Sverigedemokraterna till tals för att uttrycka hur de ser på motdemonstrationerna samt demokratin och yttrandefriheten. Odemokratiska organisationer kommer till tals medan en del av det medborgerliga motståndet stängs ute (Sydsvenskan 2014d; Sydsvenskan 2015b; Sydsvenskan 2015g).

Vid tre tillfällen förekommer dock någon form av kommunikation från personer som säger sig företräda de två olika nätverken, Lundabor mot Rasism och Skåne mot Rasism. I den diskursiva konstruktionen av de tre intervjuerna ges representanterna för nätverken liten plats att komma till tals, och den kontext inom vilken de agerar saknas i medietexterna. *Sydsvenskan* intervjuar en talesperson för Skåne mot Rasism inför demonstrationen i Limhamn. Han betonar att Skåne mot Rasim har en "ickevåldspolicy" och att demonstrationen kommer bli fredlig (Sydsvenskan 2014l). Journalisten frågar sedan om han inte anser att det är felaktigt att demonstrera mot andra personers yttrandefrihet vilket frångår demonstrationens syfte för att istället fokusera på hur demonstrationen mot nazistiska partiers mobilisering kan ses som ett hot mot yttrandefriheten. Nätverket subjektpositionernas diskursivt utifrån deras utomparlamentariska handlande som antidemokratiskt och utan att

kontextualiseras (Sydsvenskan 2014i; Dahlgren, 2009:122). I den andra intervjun, publicerad av *Aftonbladet*, får nätverket Lundabor mot Rasism komma till tals med att kort beskriva sitt egna nätverk och inte sin politiska agenda – vilket består av en mening 'I ett mejl till Aftonbladet uppger 'Lundabor mot rasism' att de består av många individer som 'på olika sätt engagerar sig mot rasism i Lund med omnejd' (Aftonbladet 2015a). Den tredje förekomsten av kommunikation mellan nyhetsmedierna och arrangören Skåne mot Rasism består även den enbart av en mening "Vi är alla chockade över polisens övervåld" (Sydsvenskan 2014i).

I dessa tre fall av publicerade artiklar får representanter för demonstrationerna komma till tals men i samtliga fall utesluts den politiska agendan och citaten avkontextualiserats i förhållande till sitt sammanhang. De som dock aldrig får föra sin talan är de maskerade demonstranterna. Det kan förklaras med hur de maskerade demonstranterna ofta inte vill tala med nyhetsmedia på grund av deras skildring och representation av dem (Negrine, 2014:69). Det kan ses som en bruten förtroendecirkel mellan demonstranterna och nyhetsrapporteringen (Jämte, 2013:279). Relationen är dialektal, journalisternas uteslutande och representation av det svarta blocket som antidemokratiska våldsverkare påverkar maskerade demonstranternas relation till nyhetsmedia, likt hur demonstranternas förtroende för nyhetsmedia påverkas av mediediskursen i vilken de skildras (Fairclough, 1995:34).

Nyhetsmediers representation av maskerade demonstranter som icke-medborgare som via den liberala demokratidiskursen anses vara antidemokratiska antagningar, snarare än motståndare inom det politiska fältet (Mouffe, 2008:27). Det ges inget utrymme för ett alternativt demokratisystem som utmanar den rådande hegemonin, således försvinner den politiska kontexten kring det svarta blocket som motdemokratiska aktörer (Rosanvallon, 2009:243).

De demokratiskt valda och det demokratiska folket

Inför demonstrationen i Lund intervjuades Sverigedemokraternas pressekreterare i *Sydsvenskan* om partiets syn på demonstrationen. Hon anser att det är odemokratiskt att demonstranterna planerar att "stoppa ett av de största riksdagspartiernas landsdagar" (Sydsvenskan 2015g). Hon föreslår att Lundabor mot rasism och Sverigedemokraterna tillsammans ska kunna föra en dialog mot rasism i samhället (Sydsvenskan 2015g). Pressekreterarens uttalande bottenar i den deliberativa demokratins tanke om att uppnå en rationell konsensus via diskussioner (Moffes, 2008:21). Något som i detta fall kan framstås som banalt då Lundabor mot Rasism är ett utomparlamentariskt nätverk som genom motpolitik vägrar ge legitimitet till Sverigedemokraterna och den liberala demokratidiskursens maktutövande. I denna artikel framstår Sverigedemokraterna som den mer demokratiska parten eftersom deras politiska handlande sker parlamentariskt inom det rådande demokratiska systemet och har via representativt folkval erhållit legitimitet (Mouffe, 2008:37f). Sverigedemokraterna betonar vikten av dialog och diskussion medan Lundabor mot Rasisms motpolitik ställs i ljuset av odemokratiska handlingar snarare än civil olydnad.

De har så klart rätt att använda sin yttranderätt. Men vad demonstrerar de mot? Vi är ju Sveriges tredje största parti, undrade Magnus Olsson, SD-kommunalsråd från Malmö. Fast när han fick klart för sig att aktivisternas mål var att stoppa SD:s landsdagar helt och hållet blev han upprörd. – Det är ju ett förakt för demokratin! (Sydsvenskan, 2015b)

Inför *Kämpa Malmö – SvP ut ur Malmö* intervjuade *Sydsvenskan* partiledaren för *Svenskarnas Parti* om demonstrationen.

Jag har inga problem med demonstrationen så länge man respekterar yttrandefriheten. Men jag tycker att det är rent ut sagt för jäkligt om de tänker ockupera platsen vi ska vara på, säger Stefan Jacobsson (SvP) (Sydsvenskan 2014d).

När dessa politiska representanter uttalar sig om demonstrationerna och dess deltagare, som i dessa fall demonstrerar mot dem, uppstår en konflikt i vad som definieras som demokratiskt och vad mötesfriheten innefattar (Silverstone, 2007:30). Det är problematiskt när dessa uttalanden *görs från politiker* som i detta fall har en annan maktställning gentemot civilsamhället samt att partierna i denna nyhetsrapportering framställs som mer demokratiska i förhållande till demonstranterna. Deras uttalande legitimeras enbart *på premisserna att de har erhållit* legitimitet via folkval, i kontrast till demonstranter som agerar utanför vad de anser vara civilsamhällets rättigheter, som yttrandefrihet och mötesfriheten blir all annan form av motdemokratiska strategier eller handlingar likställda med antidemokratiska handlingar.

Den maskerade motdemonstranten som aktör artikuleras och stärks via dessa uttalanden och representationer (Se bild 8). Partiledaren för ett nazistiskt parti får uttala sig om demokratiska rättigheter och används som talesman för det demokratiska systemet, eftersom de agerar inom det parlamentariska och representativa demokratisystem som ändå råder. På premissen att de agerar i det öppna och att de inte har så stort stöd väljarmässigt men är en spelare inom den politiska sfären. Detta innebär att de autonoma grupperna och det medborgerliga engagemanget och deltagandet i demonstrationerna bortses från i den grad att deras röst och tyckande inte väger lika tungt i förhållande till politiska organisationer, med talespersoner och partipolitiskt inflytande. Medborgarna, som via val givit legitimitet till dessa representanter, fråntas sin legitimitet även om de politiska partierna är folkets representanter.

I slutet av år 2014 publicerade *Sydsvenskan* en artikel från poliser som tjänstgjorde under demonstrationen i Limhamn som handlade om deras arbete och upplevelser under händelserna under rubriken ”Här prövades demokratin” (Sydsvenskan 2014i). I artikeln, som är publicerad innan rättegångarna mot demonstranterna och innan informationen om polisens uttalanden under deras insats offentliggjorts, benämns de maskerade demonstranterna som ”vänsterextremister” och ställs i kontrast till ”högerextrema”. Polismyndighetens agerande rättfärdigas med att de maskerade demonstranternas handlande och demonstrationens syfte kommer i skymundan i nyhetsrapporteringen. Dialogpoliserna beskriver den problematik de står inför som poliser vid demonstrationer med politiska partier som har anknytningar till nationalsocialistiska ideologier och historia. Journalisten ställer den polisiära insatsen

i kontrast till Svenskarnas Partis valresultat från år 2010 vilket framställs som att demonstrationens syfte är en icke-fråga eftersom partier ”stöds av långt mindre än en promille av svenska folket” (Sydsvenskan 2014i).

Motdemonstranterna konstrueras diskursivt som illegitima mot bakgrund av att de i jämförelse med nazisterna saknar folkligt stöd. Konsekvensen blir att demonstrationen undermineras i relation till hur Svenskarnas Parti inom det parlamentariska systemet inte har tillräckligt med stöd vilket då skulle visa att det ändå inte är ett hot. Det politiska engagemanget och deltagandet verkar enbart innefatta röstande och det representativa demokratisystemet, eftersom det kontrasteras och således konsekvent undermineras (Dahlgren, 2009:117). Det läggs större vikt vid framställningen av motdemonstranternas handlande genom att ställa dem i direkt kontrast till den demokratiska rättigheten om mötesfrihet, och *även om* den generella uppfattningen om Svenskarnas Partis politik och ideologi *är negativ* framstår motdemonstranterna som antidemokratiska (Sydsvenskan 2014d).

”Även Sverigedemokraterna möts ofta av våldsamma protester från militanta antirasistiska aktivister längst ut på vänsterkanten” (Sydsvenskan 2014i). De utomparlamentariska gruppernas ställning och ideologi ligger aldrig till grund för representationen av dem utan de likställs med sina meningsmotståndare med ”lika goda kålsupare-teorin” då den politiska kontexten förenklas (Negrine, 2014:63).

Risken är uppenbar för flera konfrontationer mellan höger- och vänsterextremister för flera sammandrabbningar mellan aktivister som tar sig rätten att avgöra vem som ska få yttra sig – och de poliser som ska skydda demokratin (Sydsvenskan 2014i).

Demonstrationens syfte hamnar i skymundan och spekulationer om strategier från de utomparlamentariska grupperna får istället utrymme tillsammans med framställningen av aktioner som ett angrepp på de demokratiska värderingarna. Det medborgerliga missnöjet och opinionsyttringen beskrivs som ett eftersökt offentligt utrymme eller ”arena” för de politiska ytterkanterna att med våld konfronteras med sina meningsmotståndare samt ”en möjlighet att visa upp sig för omvärlden” (Sydsvenskan 2014j). Det blir således tydligt i nyhetsrapporteringen att de maskerade demonstranterna sammankopplas med ”vänsterextremister”. Politiska tillhörigheter samt politiska symboler ramas in och ställs i förhållande till uttalanden från utomparlamentariska nätverk på Internet, vilket sker konsekvent vid nyhetsrapporteringen från demonstrationerna (Sydsvenskan 2014j, Sydsvenskan 2014h).

Denna generaliserade och onyanserade uppdelning och marginalisering av demonstrationernas syfte och de antagna politiska tillhörigheterna sammankopplas till antidemokratiska handlingar och grupper vilket artikuleras och konsekvent ställs i relation till polisens handlande. Den utomparlamentariska diskursen försöker utmana den rådande liberala demokratidiskursen men karaktäriseras och inramas i medietexterna som det maskerade hotet mot demokratin. Den liberala demokratidiskursen och det parlamentariska systemets symbol blir således polisen som protagonisten och dess försvarande. Polisens våldsutövande rättfärdigas alltid på grund av det parlamentariska systemet samt dess rättsväsende och tillhörande våldsmonopol.

Svarta blocket skildras som fiender till det rådande demokratisystemet genom den diskursiva distinktionen mellan ett moraliskt präglat ”gott” och ”ont” i skildringen av deras politiska handlingar och agerande som antidemokratiska, och kan således enbart betraktas som något som måste förgöras (Mouffe, 2008:13).

Denna konfrontation, när den odemokratiska gruppen ställs mot de odemokratiska partierna, framställs inte uttryckligen i politiska termer men är implicit en ideologisk representation av antagonister utifrån den liberala demokratidiskursen (Fairclough, 1995:44f). Inramningen av de ”hotfulla demonstranterna” som sammankopplas med benämningen av ”extremvänstern” är en diskursiv konstruktion som konstrueras av och konstitueras i mediediskursen. De kommunikativa evenen, kommunikation som förmedlas i egenskap av text, bild eller videoklipp, reproducerar bilden av de maskerade demonstranterna och bekräftar således diskursordningen om vilka diskurser som är med och påverkar de sociokulturella praktikerna och de diskursiva praktikerna då dessa exkluderande diskursiva konstruktioner lämnar spår av exkludering och representation av ideologiska och diskursiva praktiker i nyhetsrapportering av demonstrationerna (Fairclough, 1995:47f).

Dessa påverkar även kommande rapporteringar och den ständigt *föränderliga diskursordningen eftersom den politiska nyhetsrapporteringssgenren* påverkar produktionen av texterna utifrån de diskursiva praktikerna och valen som journalisterna gör vid representationen av demonstranter och utomparlamentariska grupper utifrån den liberala demokratidiskursen (Cammaerts, 2012:123). Detta får konsekvenserna av att alternativa diskurser och synsätt, som den utomparlamentariska diskursen, utesluts (Fairclough, 1995:60). De praktiker som det medborgerliga engagemanget ger uttryck för, som är hårt förknippat med identitetsuppfattningen att vara delaktig i och kunna påverka demokratin, får således konsekvenser för vilket utrymme ett sådant engagemang ges i den mediala sfären och mediediskursen (Dahlgren, 2009:118). De utomparlamentariska nätverken exkluderas från att själva uttrycka sig och blir enbart skildrade i sammanhang och tillskrivna motiv som antidemokratiska och som ett hot mot det demokratiska systemet samt mot enskilda medborgare (Negrine, 2014:68).

Den diskursiva konstruktionen av icke-medborgaren och yrkesdemonstranter

De utomparlamentariska grupperingarna anses anspela på medborgares missnöje och misstro till politiken och dess företrädare, eftersom ett sådant motstånd är lättast att mobilisera (Rosanvallon, 2010:29). Mobiliseringen kring båda demonstrationerna mot Sverigedemokraterna och Svenskarnas Parti fokuserade på hotet mot de universella värderingarna vilket grundade sig i den antifascistiska diskursens traditionella grepp. Även om enbart delar av demonstranterna uttryckligen betonade den

antifascistiska diskursens retorik så betonas försvaret av de mänskliga fri- och rättigheterna som en rationell respons från civilsamhället (Mouffe, 2008:75).

Den diskursiva konstruktionen av motdemonstranterna framställer dem som extremister med motiv som har tydlig koppling till ideologiska förgrunder, att slåss med ordningsmakten samt sina meningsmotståndare med den medborgerliga demonstrationen som täckmantel (Sydsvenskan 2014k). Nyhetsrapporteringen kring protesterna delar upp demonstranterna i två grupperingar; privatpersoner och vad som i nyhetsmedia ibland beskrivs som professionella yrkesdemonstranter. Denna distinktion konstrueras diskursivt genom att representera och tillskriva de maskerade demonstranterna som en enhetlig grupp med värderingar, ideologi och handlande som står åtskilda från resterande samhället. I den mediala sfären blir den maskerade demonstranten en deltagare i svarta blocket (Silverstone, 2007:44f).

Att enbart maskera sig innebär inte att man är delaktig i det svarta blocket. Maskering inför en demonstration kan se av många olika anledningar. Exkluderingen sker på premissen av den föreställda opinionens kollektiva moraliska bedömning, vilken är diskursivt präglad (Silverstone, 2007:45). De maskerade demonstranterna blir som tidigare nämnt diskursivt konstruerade som antidemokratiska aktörer utifrån den rådande parlamentariska och liberala demokratidiskursen.

Huvuddelen av de över 1500 motdemonstranterna visade inga politiska symboler, många hade barnen med sig, och de allra flesta uttryckte sin protest genom att vissla, ropa slagord, skramla med nycklarna och föra oväsen så att inget annat kunde höras. Det blev dock snabbt uppenbart att de bland motdemonstranterna också fanns en mer radikal grupp på drygt hundra personer, varav många var svartklädda och maskerade (Sydsvenskan 2014h).

Politiska symboler, som i detta fall består av röda flaggor, blir i medietexten liktydigt med maskerade demonstranter vilket förstärks med hjälp av artikelns bilder. En av de publicerade bilderna består av en ridande polis som slår med sin batong mot maskerade demonstranter som ser hotfulla och utagerande ut (Se bild 9). En annan bild skildrar tre präster gåendes med plakat med kristna budskap (Se bild 10). Bildtexten lyder "Bland motdemonstranterna fanns präster som sjöng psalmer mot nazism" (Sydsvenskan 2014h). Bildernas semiotiska konnotationer blir till en nästan absurd representation av det "onda" och "goda" (Silverstone, 2007:56).

De maskerade demonstranterna demoniseras genom att deras handlingar och identitet tillskrivs som obegripliga och utanför anständighetens gränser (Silverstone, 2007:75). De förnekas tillgång och delaktighet i det medborgerliga aktörskapet då den mediala sfären återkommande åtskiljer demonstranterna från resterande samhälle (Dahlgren, 2009:102f).

Denna förnekelse av legitimt medborgerligt aktörskap påverkar identitetselementen av de maskerade demonstranterna inom den medborgerliga kulturen. Nyhetsmediernas representation av de maskerade demonstranterna påverkar tilliten till deras identiteter som legitima medborgerliga och berättigade politiska aktörer vilket leder till att deras uppfattning av sitt medborgerliga själv påverkas (Dahlgren,

2009:119). En förutsättning för att påverka politiken är att uppleva sig vara en berättigad politisk aktör (Dahlgren, 2009:120f).

Deltagare av demonstrationerna som ej är maskerade eller visar några politiska symboler likställs med "vanliga medborgare" med "fredliga avsikter" medan de maskerade benämns som "militanta", "våldsvärkare" och "autonoma" (Sydsvenskan 2014f, Sydsvenskan 2014k, Sydsvenskan 2015h). Denna form av uppdelning är en diskursiv konstruktion som skapar en konstruerad icke-medborgare som "kapar" demonstrationernas egentliga syfte för att - som det beskrivs - föra sin egen kamp och agenda mot samhället.

Våldsvärkarna var där för att attackera nazisterna. När de inte lyckades komma åt dem, sökte de istället konfrontation med polisen. Det är ett vid det här laget lika beklämmande som förutsägbart händelseförlopp (Sydsvenskan 2014k).

Nyhetsrapporteringarna tematiserar och åberopar ett konstruerat "vi" som likställs med rationella medborgare med gemensamma medborgerliga värderingar. Framställningen stärker identiteten av demonstranter som medborgare i relation till de avvikande, de ansiktslösa icke-medborgarna (Dahlgren, 2009:124f). Representationen av de maskerade demonstranterna som icke-medborgare går därför att knyta till medborgerligt aktörskap vilka innefattar den liberala demokratidiskursens definitioner av medborgarskap och medborgerligt politiskt engagemang. Dessa faktorer påverkar de kommunikativa eventens formuleringar och inramningar av hur de diskursiva konstruktionerna av demonstrationernas deltagare representeras (Fairclough, 1995:47).

De maskerade demonstranterna beskrivs, representeras och utesluts med hjälp av moraliska termer snarare än politiska eftersom den hegemoniska demokratidiskursordningen är näst intill orubblig (Rosanvallon, 2009:243). Men framför allt då det demokratiska samhället ej kan ge legitimitet till aktörer som anses vilja störta demokratins grundläggande institutioner (Mouffe, 2008:118). Den utomparlamentariska diskursen representeras och kontextualiseras sällan i nyhetsmedier och således bibehålls samt legitimeras hegemonin (Fairclough, 1995:73,81).

Exkluderingen sker på moraliska premisser då de maskerade demonstranterna antar en antagonistisk form och kan således inte ses som legitima motståndare inom den politiska sfären. Deras handlande anses vara moraliskt befläckt i relation till det kollektiva moraliska bedömandet från omvärlden (Mouffe, 2008:77). De sociokulturella och diskursiva praktikerna är konstruerande och konstituerande utifrån diskursordningen som ständigt utsätts för hegemoniska kamper och skiftningar i relation till närliggande diskursordningar (Fairclough, 1995:63).

Den diskursiva konstruktionen av icke-medborgare sker implicit medan konstruktionen och inramningen av yrkesdemonstranter sker i mer synliga former. Anspelningar på demonstrationernas deltagare som yrkesdemonstranter är *återkommande i nyhetsrapporteringen* och sker bland annat genom att benämna olika utomparlamentariska nätverk samt hur demonstrationerna inte var tillståndsgivna för att inrama dem som "otillättna" (Sydsvenskan 2015g, Sydsvenskan 2015k) (Negrine, 2014:62). Detta är en betydande diskursiv konstruktion av motdemon-

stranter som framställer dem som brottslingar, när det i själva verket förhåller sig som så att opinionsyttringar och mötesfrihet är grundlagsskyddad.²

Polismyndigheten spekulerar inte om vilka nätverk som kan tänkas vara delaktiga i demonstrationerna till skillnad från nyhetsmedier som i rapporteringen benämner olika autonoma nätverk som - eventuellt - varit med och deltagit eller som har uttalat sig angående demonstrationerna. ”Hon vill inte avslöja några källor, men troligen lusläste polisen informationsflödena på bland annat Facebook och Twitter från Antifascistisk aktion, Malmö mot rasism, Allt åt alla och andra nätverk” (Sydsvenskan 2014f). Journalisterna drar likhetstecken mellan olika autonoma nätverk till deltagandet av maskerade demonstranter i demonstrationerna som de ramar in med hjälp av uttalanden av polismyndigheten om att ”det bland de här kan finnas människor som vill ta till våld” samt att de ”kommer göra det också” (Aftonbladet 2015a, Aftonbladet 2015v1). *Dagens Nyheter*s artikel ”Demonstration mot SD lockade 200” citerar från demonstrationens Facebook-evenemanget om hur Säpo ”hälsat på hos utvalda personer med anledning av den planerade demonstrationen” samt hur ”organisationer längre ut på vänsterkanten hade förberett sig för demonstrationen, bland annat genom att arrangera bussresor till Lund” (Dagens Nyheter, 2015b).

Detta stärker konstruktionen av demonstranter som militanta yrkesdemonstranter som är tillresta enbart för att delta i demonstrationerna som täckmantel eller arena för att föra sin egen agenda.

Enligt polisens underrättelsematerial tänkte ’en klick autonoma’ från Malmö stoppa mötet med våld tillsammans med tillresta antirasister från Köpenhamn, Lund, Göteborg och Stockholm (Sydsvenskan 2014f).

Ytterligare en dimension i den diskursiva konstruktionen av yrkesdemonstranter befästs genom att beskriva de som åtalades efter Limhamnsdemonstrationen som tidigare dömda för våldsamt upplopp, våld mot tjänsteman, brott mot ordningslagen och ålagda tillträdesförbud till fotbollsarenor (Sydsvenskan 2015j). En av de dömda greps efter att ha blivit identifierad av polis när denne några dagar senare deltog i en motdemonstration i Göteborg (Sydsvenskan 2014g). Polisen, som hade tjänstgjort i Malmö under Limhamnsdemonstrationen, kände igen demonstranten från ”fotbollsmatcher och andra händelser i Göteborg” vilket lede till identifieringen och gripandet (Sydsvenskan 2015e).

Professionella yrkesdemonstranter blir således ett samlat nedvärderande uttryck om militanta ”vänsterdemonstranter” som, liksom fotbollshuliganer, åker på olika demonstrationer för att konfrontera polisen och ställa till med oroligheter (Roth, 2014:381). Den politiska aspekten av passioner och det samhälleliga engagemanget blir nedvärderat till en viss typ av individer som åker runt och demonstrerar – att demonstrationerna fungerar som de maskerade demonstranternas arena för utagerande mot samhället (Mouffe, 2008:31). Demonstrationernas syfte som mobiliserar medborgare kapas av ”extremvänstern, som inte skyr våld som metod” (Sydsvenskan 2014j). Den maskerade demonstranten förnekas sitt medborgerliga aktörskap och

2 Regeringsformen 2 kap 1 § 3 p.

tillträde till den medborgerliga kulturen utifrån den nuvarande mediediskursen eftersom de bland annat exkluderas från att komma till tals inom nyhetsmedier på premisserna av att de inte delar de gemensamma värderingarna i det demokratiska samhället (Dahlgren, 2009:111).

Dessa utslutningar görs utifrån de diskursiva subjektspositionerna som demonstranterna tillskrivs, vilka får konsekvenser för demonstranternas sociala praktiker eftersom nyhetsmedier har en betydande och vital roll i upprätthållandet av sociala, medborgerliga och moraliska utrymme (Silverstone, 2007:5). Framförallt som samhällets förmedlare och porträtterare av information som ligger till grund för kunskapsinhämtningen (Dahlgren, 2009:108f). De medborgliga identiteterna som representeras i mediediskursen stärker gemenskapen och ger utrymme för engagemang och tillhörighet för de som inkluderas och utesluter de som avviker från den på grund av värderingar och metoder (Dahlgren, 2009:124f).

De döms på två plan, dels på det politiska som antidemokratiska antagonister och deltagare av det svarta blocket, samt socialt som icke-medborgare på grund av konstruktionen och åtskiljningen av demonstranterna som extremister vilka agerar utifrån *antidemokratiska värderingar och således inte innefattar den kollektiva verksamheten i den medborgerliga kulturen* och den representativa demokratin (Dahlgren, 2009:121).

Och även om man inte själv är våldsam, men står i en sådan folksamling, kan man göra sig skyldig till våldsamt upplopp. Man kan inte klara sig undan med att bara säga att det är personen sidan om som är våldsam. [...] Var och en medborgare har sin egen skyldighet att välja om man ska dra sig undan på säkert avstånd eller riskera att bli skadad av våldsamma demonstranter och föremål för polisens ingripande (Sydsvenskan 2014a).

Enbart kontakt och placering i demonstrationen kan bestraffas och leder till en skrämeltaktik för deltagare av demonstrationerna. Vanliga medborgare bör inte beblanda sig med maskerade demonstranter då de riskerar att begå ett brott eller skadas (Sydsvenskan 2015i). En demonstrant som skadades av polisens ryytteri under Limhamnsdemonstrationen kritiserar polisens kavalleri och säger ”Jag vet inte varför de gjorde så där mot vanligt folk” (Dagens nyheter 2014b).

När kravallstaketet faller

Nyhetsrapporteringen kring demonstrationerna *Kämpa Malmö – Svp ut ur Malmö* samt *Stoppa SDs partidagar* konstruerar diskursiva konstruktioner av de maskerade demonstranterna genom att subjektpositionera dem som antidemokratiska vänsterextremister utifrån den rådande liberala demokratidiskursen. De maskerade demonstranterna ställs konsekvent i relation till representanter av den medborgerliga kulturen i form av rättsväsendet, politiker och medborgare vilket diskursivt konstruerar ett uteslutande från samhället.

Istället konstrueras och inramas de maskerade demonstranterna och deras politiska aktörskap i subjektpositionen av yrkedemonstranter som kapar civilsamhällets opinionsyttringar och demonstrationer för att använda dessa som en arena för att utöva våld mot polisen och meningsmotståndare. De utomparlamentariska nätverken demoniseras genom att dessa skildras som antidemokratiska och våldsbejakande – som en liten enhetlig grupp individer som agerar och lever i utkanten av samhället och den politiska sfären. Den diskursiva konstruktionen av de maskerade demonstranterna som antidemokratiska utgör således ett hot mot det demokratiska samhället när de enbart ses som en fiende mot samhället som måste förgöras istället för att få sin politiska legitimitet erkänd. Således befästs den konstruerade bilden av den våldsutövande ansiktslösa demonstranten inom mediediskursen från en högre instans inom den parlamentariska diskursen. I ljuset av detta framhävs myndigheterna som en förtroendegivande aktör i förhållande till de maskerade demonstranterna och deras agerande. Justitieministern och polismyndigheten är representanter för den parlamentariska och liberala demokratidiskursen vilka den medborgerliga kulturen värderar utifrån tillit, värderingar och kunskap (Dahlgren, 2009). Uttalandena är förtroendeingivande och stärker således den medborgerliga tilliten till den rådande hegemonin genom att värdera handlingarna och yttrandena utifrån de demokratiska värden som i representationen av det svarta blocket anses mer legitima och enhetliga med demokratin.

Nyhetsmediers maktposition som det enda organet som förmedlar information i den skalan, och med den legitimiteten har en särställning i vilka bilder samt vilken information vi tar del av. Objektivitet går att eftersöka men kan aldrig helt uppnås. Nyhetsmediers roll bör dock alltid granskas eftersom de diskursivt konstruerar den verklighet som vi uppfattar, och som ligger till grund för uppfattningen av världen och dess invånare samt konstruerar kunskap som beslut tas utifrån (Dahlgren, 2009:109).

Mediediskursen förnekar de utomparlamentariskas politiska aktörskap som legitima då deras motdemokratiska handlande inte delar den liberala demokratidiskursens värderingar och utesluts således från det medborgerliga aktörskapet genom att exkluderas från att synas och höras. De maskerade demonstranterna framstår därmed som det maskerade hotet, som bortom kravallstaketet avkläs sitt medborgarskap och enbart ses som en maskerad extremist som drivs av våld.

Konsekvenserna av mediediskursens diskursiva konstruktioner av det maskerade hotet är i synnerlighet problematiskt, främst då nyhetsmedier tenderar att fokusera på våldskonfrontationer snarare än protesternas underliggande meddelande. Maskerade demonstranter blir som en fingervisning för att oroligheter kan ske (Cammaerts, 2012:130). Att avtextualisera det politiska i demonstrationer förskjuter diskussionen om protesterna till att handla om maskerade demonstranter, vare sig de gjorde något eller ej, konsekvenserna av denna förväntning av att våldsamheter eller konflikter kommer till utlopp i den mediala framställningen av demonstrationerna (Negrine, 2014:62). Protester och demonstrationer där deltagarna maskeras sig kan bidra till att deras mål och strategi som del av motdemokratin, förkläs i samma svarta maskerade symbolik.

I kontrast till detta hörs röster från högerextrema organisationer vilket belyser den hegemoniska representativa demokratidiskursen orubblighet då parlamentariskt politiskt aktörskap anses vara det mest demokratiska i den medborgerliga kulturen (Dahlgren, 2009:117). Detta kan leda till att svarta blockets agerande tar mer extrema uttryck vid demonstrationer då deras politiska aktörskap blir en taktik i sig inom den mediala sfären eftersom nyhetsmedier tenderar att rapportera demonstrationer där radikala metoder används (Cammaerts, 2012:130). Men även då sociala rörelser och protester är beroende av nyhetsmedier för att nå fram med sitt budskap och att synliggöra problem för ingripande i samhället (Negrine, 2014:60). Detta kan även leda till konsekvenser och radikaliserings av svarta blocket då konstruktionen av dem som icke-medborgare och extremister skjuter dem till marginalerna av demokratiska deltagandets spektra vilket ökar spänningsläget mellan nyhetsmedier, utomparlamentariska- och maskerade demonstranter.

Referenser

Litteratur

- Arpan, L, Baker, K, Lee, Y, Jung, T, Lorusso, L, & Smith, J. (2006) 'News Coverage of Social Protests and the Effects of Photographs and Prior Attitudes', *Mass Communication & Society*, 9(1), pp.1-20.
- Burr, V. (2003) *An introduction to social constructionism*. London: Routledge
- Cammaerts, B. (2012) 'Protest logics and the mediation opportunity structure', *European Journal of Communication*, 27(2), pp. 117-134.
- Chouliaraki, L. & Fairclough, N. (1999) *Discourse in late modernity: rethinking critical discourse analysis*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Cottle, S. (2008) 'Reporting demonstrations: the changing media politics of dissent', *Media, Culture & Society*, 30(6), pp. 853-872.
- Dahlgren, P. (2009) *Media and political engagement: citizens, communication, and democracy*. New York: Cambridge University Press.
- Dahlstedt, M., Eriksson, F. & Hultman, M. (2005) 'Det liberala samtycket och dess Fiender – massmediala berättelser om 'rasister' och 'antirasister'" i Luciano Astudillo, Magnus Dahlstedt & Ingemar Lindberg (2005) *Bortom rasismen i Europa: visioner för ett annat samhälle: rapport från forskarseminariet 7 februari 2005*. Stockholm: Agora.
- Fahlenbrach, K., Sivertsen, E. & Werenskjold, R. (2014) "Media and Protest Movements" i Kathrin Fahlenbrach, Erling Sivertsen & Rolf Werenskjold (red.) (2014). *Media and revolt: strategies and performances from the 1960s to the present*. New York: Berghahn Books.
- Fairclough, N. (1995) *Media discourse*. London: Edward Arnold.
- Jämte, J. (2013). *Antirasismens många ansikten*. Umeå: Statsvetenskapliga institutionen.
- McCurdy, P. (2012) 'Social Movements, Protest and Mainstream Media', *Sociology Compass*, 6(3), pp. 244-255.
- Mouffe, C. (2008) *Om det politiska*. Hägersten: Tankekraft.
- Negrine, R. (2014) "Demonstrations, Protest, and Communication: Changing Media Landscapes - Changing Media Practices?" i Kathrin Fahlenbrach, Erling Sivertsen & Rolf Werenskjold (red.) (2014). *Media and revolt: strategies and performances from the 1960s to the present*. New York: Berghahn Books.
- Rosanvallon, P. (2010) *Motdemokratin: politiken i misströns tid*. Hägersten: Tankekraft
- Roth, G. (2014) Recension av Dupuis-Déri, Francis "Who's Afraid of the Black Blocs? Anarchy in Action Around the World", *Interface: a journal for and about social movements*, 6(2), pp. 380-383.
- Silverstone, R. (2007) *Media and morality: on the rise of the mediapolis*. Cambridge: Polity press.

Wouters, R. (2015) "Reporting Demonstrations: On Episodic and Thematic Coverage of Protest Events in Belgian Television News" *Political Communication*, 32(3), pp. 475-496.

Zamperini, A., Menegatto, M., Travaglino, G. & Nulman, E. (2012) 'Social Representations of Protest and Police after the Genoa G8 Summit: A Qualitative Analysis of Activist Accounts of Events', *Papers on Social Representations*, 21(2), pp.1-30.

Statliga offentliga utredningar

SOU, 2002:122. Göteborgskommittén *Göteborg 2001*

Lagar

Regeringsformen (1974:152)

Upphovsrättslagen (1960:729)

Elektroniska källor

Dagens Nyheter (2014) "Kraftig ökning av demonstrationer i år" [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.dn.se/valet-2014/kraftig-okning-av-demonstrationer-i-ar/> Hämtad 2016-08-17

Expo (2014) "2014: SD skakade om landet och nazister mobiliserade" [Elektronisk] Tillgänglig: http://expo.se/2014/2014-sd-skakade-om-landet-och-nazister-mobiliserade_6755.html Hämtad 2016-08-17

Polisens pressmeddelande Lund (2015) "Polisens arbete kring SD:s landsdagar i Lund" [Elektronisk] Tillgänglig: <https://polisen.se/Skane/Aktuellt/Nyheter/Skane/okt-dec/Polisens-arbete-kring-SDs-landsdagar-i-Lund/> Hämtad 2015-11-27

Sydsvenskan (2014) "Polisen: Nazister bakom nattens attack på Möllevången" [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/malmo/polisen-nazister-bakom-nattens-attack-pa-mollevangen/> Hämtad 2015-12-29

Sydsvenskan (2015) "Nazister hade inte sökt tillstånd för demonstration" [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/nazistdemonstration-orsakar-langa-koer-i-lund/> Hämtad 2015-11-27

Sveriges Radio (2014a) "Över 1000 vände ryggen på SD:s torgmöten i Västernorrland" [Elektronisk] Hämtad 2016-08-17

Sveriges Radio (2014b) "Efter Lidköpingsbesök: SD anmäler polisen" [Elektronisk] Tillgänglig: <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=97&artikel=5862870> Hämtad 2016-08-17

SVT (2013) "Polisen: Vi kunde inte skydda demonstranterna" [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/tumult-vid-antirasistisk-demonstration> Hämtad 2015-11-22

The Black Bloc Papers (2010) Van Deusen, David & Massot, Xavier från The Green Mountain Anarchist Collective. *The Black Bloc Papers: An Anthology of Primary Texts From The North American Anarchist Black Bloc 1999-2001 The Battle of Seattle (N30) Through Quebec City (A20)*. Kansas: Breaking Glass Press. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.infoshop.org/amp/bgp/BlackBlockPapers2.pdf> Hämtad 2015-12-15

Empiriskt material

Aftonbladet 2014a "Polisens beskrivning av lördagen ger ett inkompetent intryck" Cantwell, Oisín publicerad 2014-08-26

Aftonbladet 2014b "Ask: Skulden ligger på maskerade demonstranter" Persson, Ida publicerad 2014-08-25 i *Aftonbladets* nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article19423178.ab> hämtad 2016-01-06

Dagens Nyheter 2014a "Polisens kavallerichock får hård kritik" Löfgren, Emma & Holmberg, Kalle publicerad 2014-08-24

Dagens Nyheter 2014b "Polisen spred falsk bild om kritiserade insatsen" Kihlström, Staffan publicerad 2014-08-26

Dagens Nyheter 2014c "Skånepolisen: Vi har aldrig nekat tillstånd" Löfgren, Emma & Holmberg, Kalle publicerad 2014-08-24

Sydsvenskan 2014a "Polisen: vi sökte dialog i flera dagar" Svensson, Markus & Strandberg, Martin publicerad 2014-08-25

Sydsvenskan 2014b "Skadade vågade inte söka vård" Kniivilä, Kalle publicerad 2014-08-25

Sydsvenskan 2014c "Vi har olika metoder att flytta på folkmassor" Kniivilä, Kalle publicerad 2014-08-24

Sydsvenskan 2014d "Kraftsamling mot nazismen" Sjöberg, Rebecka publicerad 2014-08-22

Sydsvenskan 2014e "Fredligt tåg slutade med blodigt kaos" Westerberg, Olof publicerad 2014-08-24

Sydsvenskan 2014f "Skånepolisen hade förberett sig för bråk" Magnusson, Erik publicerad 2014-08-26

Sydsvenskan 2014g "Misstänkt greps i Göteborg" Runol, Martin publicerad 2014-08-25

Sydsvenskan 2014h "Polis red rakt in i folkmassa" Kniivilä, Kalle publicerad 2014-08-24

Sydsvenskan 2014i "Här prövades demokratin" Lönnaeus, Olle publicerad 2014-12-27

Sydsvenskan 2014j "Protestera, ignorera" *Sydsvenskan* publicerad 2014-08-30

Sydsvenskan 2014k "Polisen har jobb att göra" *Sydsvenskan* publicerad 2014-08-25

Sydsvenskan 2014l "Antirörelsen allt starkare" Sjöberg, Rebecka publicerad 2014-08-22

Aftonbladet 2015a "Demonstrationer i Lund mot SD:s landsdagar" Habul, Kenan & Forsberg, Oskar publicerad 2015-11-28 i *Aftonbladets* nättidning [Elektronisk]

- Tillgänglig: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article21849217.ab> hämtad 2015-11-29
- Aftonbladet 2015b "Polisen när folk skadades 'hej och hå'" Forsberg, Oskar publicerad 2015-03-03
- Aftonbladet 2015c "Taggtråd skyddar hotellet" Brltts, Malvina & Karlsson, Pär publicerad 2015-11-28 i *Aftonbladet*
- Dagens Nyheter 2015a "Ny utredning om polisinsats" text av TT publicerad i *Dagens Nyheter* 2015-02-17
- Dagens Nyheter 2015b "Demonstration mot SD lockade 200" Flores, Juan och Svahn, Clas publicerad 2015-11-28 i *Dagens Nyheter*s nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://dn.se/nyheter/sverige/demonstration-mot-sd-lockade-200/> hämtad 2015-12-01
- Sydsvenskan 2015a "Nätverk hindrar inte julmarknad" Sjöberg, Rebecka publicerad 2015-11-11
- Sydsvenskan 2015b "Åkesson vill bilda regering med M och KD" Lönnæus, Olle publicerad 2015-11-29
- Sydsvenskan 2015c "Välbevakad demonstration förblev lugn" Folkemark, Hanna publicerad 2015-11-28 i *Sydsvenskans* nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/lugn-inledning-pa-demonstration-mot-sd/> hämtad 2015-11-30
- Sydsvenskan 2015d "Här försöker demonstranterna bryta igenom poliskedjan" publicerad 2015-11-28 i *Sydsvenskans* nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/har-forsoker-demonstranterna-bryta-igenom-poliskedjan/> hämtad 2015-11-29
- Sydsvenskan 2015e "Polisernas version av Limhamnskravallerna" Persson, Andreas publicerad 2015-04-11
- Sydsvenskan 2015f "Polisuttalande om nedridning granskas" text av TT publicerad i *Sydsvenskan* 2015-02-17
- Sydsvenskan 2015g "SD-protester startar vid Domkyrkoplatsen" Sjöberg, Rebecka publicerad 2015-11-19
- Sydsvenskan 2015h "Polis ville 'rida ner' militanta" Palmkvist, Joakim publicerad 2015-02-17
- Sydsvenskan 2015i "Första två upplöpsåtalen efter Limhamnskravaller" Barkman, Tobias publicerad 2015-03-17
- Sydsvenskan 2015j "Kravallerna på Limhamn åter i rätten – sju åtalas" Herkel, Peter publicerad 2015-08-26
- Sydsvenskan 2015k "Polisen spärrar av inför SD-dagar" Zupanovic, Peter publicerad 2015-11-26 i *Sydsvenskans* nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/polisen-sparrar-av-infor-sd-dagar/> hämtad 2016-01-02

Videoklipp

- Aftonbladet 2014v1 ”Polisen red ned och körde över demonstranter” länd 3:25
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article19410749.ab>
hämtad 2015-11-30
- Aftonbladet 2015v1 ”Demonstrationer i Lund mot SD:s landsdagar” längd 2:21
[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article21849217.ab>
hämtad 2015-11-30
- Sydsvenskan 2014v1 ”Oroligheter i Limhamn – här kör polisen på en motdemonstrant”
längd 1:45 [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.youtube.com/watch?v=4VpPGxzsBD0> hämtad 2015-11-20
- Sydsvenskan 2015v1 ”Polisen om demonstrationen i Lund” längd 2:15 [Elektronisk]
Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/lugn-inledning-pa-demonstration-mot-sd/> hämtad 2015-11-30
- Sydsvenskan 2015v2 ”Här försöker demonstranterna bryta igenom poliskedja” längd 0:43 [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/har-forsoker-demonstranterna-bryta-igenom-poliskedjan/> hämtad 2015-11-29

Bilder

- Bild 1 publicerad med artikeln ”Polisen har jobb att göra” *Sydsvenskan* publicerad 2014-08-25.
[jpg?h=6a37ed879c5a204cbe2884638b79e169&fill=False&cut=False&q1=Undefined](http://www.sydsvenskan.se/nyheter/2014-08-25/jpg?h=6a37ed879c5a204cbe2884638b79e169&fill=False&cut=False&q1=Undefined)
hämtad 2015-11-18
- Bild 2 publicerade med *Dagens Nyheter* artikeln ”Polisens kavallerichock får hård kritik” Löfgren, Emma & Holmberg, Kalle publicerad 2014-08-24. Fotograf: Andreas Hillergren för *Skånska Dagbladet* [Elektronisk] bild 7 i bildspelet Tillgänglig: <http://www.dn.se/nyheter/sverige/bildspel-polisen-kor-over-demonstrant/> hämtad 2015-11-18
- Bild 3 publicerad med *Aftonbladet* artikeln ”Demonstrationer i Lund mot SD:s landsdagar” Habul, Kenan & Forsberg, Oskar publicerad 2015-11-28 i *Aftonbladets* nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article21849217.ab> hämtad 2015-11-29. Fotograf: Urban Andersson
- Bild 4 och 5 publicerades i *Sydsvenskan* artikel ”Välbevakad demonstration förblev lugn” Folkemark, Hanna publicerad 2015-11-28 i *Sydsvenskans* nättidning [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/lund/lugn-inledning-pa-demonstration-mot-sd/> hämtad 2015-11-30. Fotograf: Peter Frennesson
- Bild 6 och 7 publicerade i *Sydsvenskans* artikel ”BILDEXTRA: Hård konfrontation vid nazistmötet i Limhamn” Johannson, Yvonne publicerad 2014-08-23 [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/malmo/bildextra-hard-konfrontation-vid-nazistmotet-i-limhamn/> hämtad 2015-11-20. Fotograf: Patrick Persson
- Bild 8 publicerad i *Sydsvenskans* artikel ”Jimmie Åkesson ville bilda regering med Moderaterna” Lönnaeus, Olle publicerad 2015-11-29. Fotograf: ej namngiven

[Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/sverige/jimmie-akesson-ville-bilda-regering-med-moderaterna/> hämtad 2015-12-02

Bild 9 och 10 publicerades i *Sydsvenskans* artikel ”Fredligt tåg slutade med blodigt kaos” Westerberg, Olof publicerad 2014-08-24. Fotograf: Patrick Persson

Fotograf: Drago Prvulovic [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sydsvenskan.se/ScaledImages/644x429/Images2/2014/8/25/sze5d016>.

Kodschema

Läs hela artikeln och se om några av kategorierna nedanför förekommer. Notera om någon av de intressanta representationerna förekommer och noterar dem i så fall i kolumnen som motsvarar den skildrande parten.

Artiklarna: Notera artikelns rubrik, publiceringsdatum och i vilken tidskrift som artikeln publicerats i. Notera vilken aktör som benämner de olika benämningarna och hur många gånger dessa förekommer.

Bilderna/videoklippen: Notera vem och vilka som förekommer, vilka symboler samt hur personer i bilderna och videoklippen agerar.

När det inte finns en klar skillnad mellan maskerade eller icke-maskerade, ansikt-suttryck, rörelser eller andra relevanta aspekter tas inte artikeln med i analysen.

Tidning	journalist	experter	polis	politiker	andra demonstranter	Filmer/bilder antal filmer	prof/anatör/frilands ordningsföljd
Rubrik						bildtext	
Publicerad							
benämningar i texten	journalist	experter	polis	politiker	andra demonstranter	Personer	Agerande
fredliga demonstranter						maskerade	aktiva
maskering						svarta blocket	passiva
svarta blocket						barn	arga
svart kladda						aldre	springer
autonoma						ej maskerade	kastar
våldsverkare						polisler	skriker
antidemokratiska						sjukvårdare	rök/bengaliska eldar
yttredefrihet						Journalister	blöder
vänsterextrema						hund	hotfulla
okontrollerat						skadade	slår
gatstenar/stenarknallsnitt						Syboler	Fordon
våldsamt upplopp						A&A	radiobil
beskriv som organiserade						Syndikalister	pikébuss
taktik						AFA	pansarbuss
som en enhetlig grupp						A/svart röd	ambulans
arga						Svp	taxi
skrikande						Banderoller	buss
vapen						Slagord	bil
hotfulla						Svenska flaggan	hast
organisationer/grupper						Kors/prästkrage	

Publikationer från Medie- och kommunikationsvetenskap Lunds universitet

Beställning och aktuella priser på: www.lu.se/media-tryck/bokfoersaljning
Böckerna levereras mot faktura.

Lund Studies in Media and Communication (ISSN 1104-4330)

- 4 Åsa Thelander, *En resa till naturen på reklamens villkor*
216 sidor ISBN 91-7267-125-4 (ak. avh. 2002)
- 5 Ulrika Sjöberg, *Screen Rites: A study of Swedish young people's use and meaningmaking of screen-based media in everyday life* 314 sidor ISBN 91-7267-128-9 (ak. avh. 2002)
- 6 Charlotte Simonsson, *Den kommunikativa utmaningen: En studie av kommunikationen mellan chef och medarbetare i en modern organisation*
272 sidor ISBN 91-7267-131-9 (ak. avh. 2002)
- 7 Mats Heide, *Intranät – en ny arena för kommunikation och lärande*
244 sidor ISBN 91-7267-130-0 (ak. avh. 2002)
- 8 Helena Sandberg, *Medier & fetma: En analys av vikt*
297 sidor ISBN 91-7267-170-X (ak. avh. 2004)
- 9 Michael Karlsson, *Nätjournalistik – En explorativ fallstudie av digitala mediers karaktärsdrag på fyra svenska nyhetssajter*
240 sidor ISBN: 91-7267-212-9 (ak. avh. 2006)
- 10 Jakob Svensson, *Kommunikation Medborgarskap och Deltagardemokrati – En studie av medborgarutskotten i Helsingborg*
302 sidor ISBN 978-91-628-7512-1 (ak. avh. 2008)
- 11 Malin Nilsson, *Att förklara människan – Diskurser i populärvetenskapliga tv-program*
252 sidor ISBN 91-7267-296-X (ak. avh. 2009)
- 12 Michael Krona, *Från orsak till verkan – Berättarstrategier i Sveriges Televisions inrikespolitiska nyhetsförmedling 1978-2005*
305 sidor ISBN 978-91-628-7876-4 (ak. avh. 2009)
- 13 Sara Hamquist, *Dagspress, sport och doping – Mediaskandaler i ett samtida Sverige 250 sidor* ISBN 978-91-628-7979-2 (ak. avh. 2009)
- 14 Inger Larsson, *Att bygga broar över kulturgränser – Om svenskars kommunikation med icke-svenskar* 231 sidor ISBN 91-7267-312-5 (ak. avh. 2010)
- 15 Marja Åkerström, *Den kosmetiska demokratin – En studie av den politiska diskursiva praktiken i Sjöbo och Ystad* 261 sidor ISBN 91-7267-324-9 (ak. avh. 2010)
- 16 Veselinka Möllerström, *Malmös omvandling från arbetarstad till kunskapsstad – En diskursanalytisk studie av Malmös förnyelse*
243 sidor ISBN 978-91-7473-171-2 (ak. avh. 2011)
- 17 Tina Askanius, *Radical Online Video – YouTube, video activism and social movement media practices* 260 sidor ISBN 978-91-7473-393-8 (ak. avh. 2012)
- 18 Susanna Magnusson, *Att säkerställa att vi är välkomna: om organisationers strategiska kommunikation och förtroendeskapande arbete i det mångkulturella samhället.* 204 pages. ISBN 978-91-7623-207-1 (2014)

- 19 Jacob Stenberg, *The Communicative State: political public relations & the rise of the innovation hype in Sweden*. 266 pages. ISBN 978-91-7623-737-3 (2016)
- 20 Joanna Doona, *Political comedy engagement: Genre work, political identity and cultural citizenship*. 256 pages. ISBN 978-91-7623-895-0 (2016)

Media and Communication Studies Research Reports (ISSN 1404-2649)

- 1998:1 Linderholm, Inger *Miljöanpassad trafik i Vetlanda kommun: En första utvärdering av ett informationsprojekt om förbättrat trafikbeteende till förmån för miljön, på uppdrag av Vägverket* 104 sidor ISBN 91-89078-50-0
- 1999:1 Linderholm, Inger *Själv Säker 1996, 1997 och 1998: En utvärdering av tre års trafiksäkerhetskampanj riktad till unga trafikanter i Skaraborgs län* 54 sidor ISBN 91-89078-73-X
- 1999:2 Jarlbro, Gunilla *Miljöanpassad trafik i Vetlanda kommun: En andra utvärdering av ett Community Intervention-projekt på uppdrag av Vägverket* 51 sidor ISBN 91-89078-90-X
- 2000:1 Jarlbro, Gunilla *Miljöanpassad trafik i Vetlanda kommun: En tredje utvärdering av ett Community Intervention-projekt på uppdrag av Vägverket* 42 sidor ISBN 91-7267-023-1
- 2001:1 Palm, Lars *Istället för höjda bensinskatter? En analys av projektet "Miljöanpassad trafik i Vetland"* 50 sidor ISBN 91-7267-104-1
- 2001:2 Palm, Lars & Marja Åkerström *Vem utmanade vem? En utvärdering av projektet "Utmanarkommunerna"* 56 sidor ISBN 91-72667-106-8
- 2001:3 Jarlbro, Gunilla *Forskning om miljö och massmedier: En forskningsöversikt* 35 sidor ISBN 91-7267-112-2
- 2003:1 Jarlbro, Gunilla *Manliga snillen och tokiga feminister: En analys av mediernas rapportering kring tillsättningen av professuren i historia vid Lunds universitet våren 2002* 35 sidor ISBN 91-7267-145-9
- 2004:1 Jarlbro, Gunilla *Mellan tonårsfylleri och prövade lädviner: En analys av pressens rapportering av alkohol första halvåret 1995, 1998 och 2003* 45 sidor ISBN 91-7267-172-6
- 2004:2 Olsson, Tobias *Oundgängliga resurser: Om medier, IKT och lärande bland partipolitiskt aktiva ungdomar* 122 sidor ISBN 91-7267-176-9
- 2005:1 Olsson, Tobias *Alternativa resurser: Om medier, IKT och lärande bland ungdomar i alternativa rörelser* 122 sidor ISBN 91-7267-194-7
- 2006:1 Sandberg, Helena *"Välkommen till professor Godis" – En studie om reklam, ohälsosam mat och barn* 97 sidor ISBN 91-7267-223-4
- 2006:2 Ringfjord, Britt-Marie *"Fotboll är livet ☺" – En studie om fotbollstjejer och TV-sport* 142 sidor ISBN 91-7267-224-2
- 2007:1 Olsson, Tobias & Danielsson, Martin *Webbplatser som medborgarligena resurser – En explorativ studie av den politiska webben* 122 sidor ISBN 91-7267-228-5
- 2007:2 Rudefelt, Karin *Unga medborgares bloggande som demokratiskt deltagande* 104 sidor ISBN 91-7267-232-3

- 1998:1 Bengtsson/Hjorth /Sandberg/Thelander *Möten på fältet: Kvalitativ metod i teori och praktik* 150 sidor ISBN 91-89078-34-9
- 1998:2 Jonsson, Pernilla & Lars Uhlin *Digital-TV: Inte bara ettor och nollor. En mångdimensionell studie av digital-TV i allmänhetens intresse* 113 sidor ISBN 91-89078-41-1
- 1999:1 Sandberg, Helena & Åsa Thelander *När miljökrisen är här: Fallet Hallandsåsen – människors oro, deras upplevelser av myndigheters agerande och medias roll* 114 sidor ISBN 91-89078-71-3
- 1999:2 Åkerström, Marja *Internet och demokratin* 100 sidor ISBN 91-89078-86-1
- 1999:3 Sjöberg, Ulrika *I dataspelens värld: En studie om hur barn använder och upplever dataspel* 89 sidor ISBN 91-89078-98-5
- 2000:1 Heide, Mats *Metateorier och forskning om informationsteknik* 92 sidor ISBN 91-7267-005-3
- 2000:2 Jonsson, Pernilla & Lars Uhlin ... *och nu blir det digital-TV!: Vision och verklighet bland vanligt folk* 80 sidor ISBN 91-7267-016-9
- 2008:1 Jarlbro, Gunilla & Rübsamen, Michael *Dissad och missad – Funktionshinder i Sveriges Television* 50 sidor ISBN 91-7267-253-6

Förtjänstfulla examensarbeten i MKV

- 2008:1 Charlotte Anderberg & Leo Eriksson *Kära doktorn... – En analys av genusrepresentationerna i sjukhusserierna Grey's Anatomy och House* 43 sidor ISBN 91-7267-253-6
- 2008:2 Henrike Norman & Fredrik Svensson *It's a Man's Man's Man's World – En studie av kvinnans gestaltning i svenska musikmagasin* 46 sidor ISBN 91-7267-277-3
- 2009:1 Jörgen Gotthardsson & Mikael Lahti *Snurr på interaktionen: Kommunikation, makt och miljö* 51 sidor ISBN 91-7267-297-8
- 2011:1 Jenny Hermansson & Louise Sallander *I evigt minne ljusst bevarad – En kvalitativ studie av minnesgrupper på Facebook* 46 sidor ISBN 91-7267-333-8
- 2014:1 Fredrik Miegel & Fredrik Schoug (red) *Uppsatsboken* 282 sidor ISBN 978-91-981614-0-3
- 2014:2 Gustav Persson *Protestens politiska plats – En kritisk diskursanalys av pressens rapportering från två protester i det offentliga rummet* 50 sidor ISBN 91-7267-361-3
- 2014:3 Ulrika Kjörling *SVT-folk och MMA-panik – Reproduktionen av kampsportsproblemet* 48 sidor ISBN 91-7267-362-1
- 2014:4 Karin Värnberg *Den långa vägen till Vita Huset – En kvalitativ textanalys av The Daily Shows bevakning av 2008 års amerikanska presidentval* 40 sidor ISBN 91-7267-363-X
- 2014:5 Emma Vigh & Ida Wallin *Normbrytande eller normbekräftande? – En kvalitativ innehållsanalys av TV-serien Girls ur ett genusperspektiv* 38 sidor ISBN 91-7267-364-8
- 2014:6 Maria Christensson *Uppkopplad och avtrubbad – Om hur vardagens medianvändande påverkar den sociala responsiviteten* 53 sidor ISBN 91-7267-366-4

- 2014:7 Fredrik Edin *The Message is the Medium – Luffarsäkra bänkar ur ett ideologiskt perspektiv* 60 sidor ISBN 91-7267-371-0
- 2014:8 Sanna Friemer ”*Du kan inte kallas hora utan anledning, inte när alla skriver det*” – *Unga tjejers identitetsskapande och upplevelser av trakasserier och näthat på sociala medier* 48 sidor ISBN 91-7267-372-9
- 2015:1 Josefin Waldenström och Tilda Wennerstål *#kämpamalmö – Mobilisering, reaktivitet, gemenskap* 48 sidor ISBN 978-91-7267-377-9
- 2015:2 Isa Chen *Ren mat, smutsig politik? – Medborgarengagemang i den naturliga matens namn* 49 sidor ISBN 978-91-7267-378-6
- 2015:3 Dag Torén *Mediakriget – En diskursteoretisk studie om demokrati, journalistik och social sammanhållning i en fragmenterad digital offentlighet* 69 sidor ISBN 978-91-7267-379-3
- 2015:4 Henrik Vilén *Spel på användarnas villkor – Datorspelet Counter-strike och dess omringande modifieringskultur* 46 sidor ISBN 978-91-7267-381-6
- 2015:5 Christine Sandal *Historia genom magen – Autenticitet och äckel i Historieätarna* 62 sidor ISBN 978-91-7267-382-3
- 2016:1 Magnus Johansson *I den digitala sandlådan – Vår tids virtuella leksaker i ljuset av social responsivitet* 44 sidor ISBN 978-91-981614-1-0
- 2016:2 Rebecca Risén *Bortom kravallstaketet -en kritisk diskursanalys av nyhetsmediernas rapportering kring maskerade demonstranter i antirasistiska och antifascistiska demonstrationer* 53 sidor ISBN 978-91-981614-2-7

Övrigt

Att skriva uppsats: Råd, anvisningar och bedömningskriterier inför uppsatsarbetet på MKV 203 och MKV 104 37 sidor ISBN 91-89078-49-7

Maskering och våldsamheter kring demonstrationer diskuteras flitigt i medier men hur ser den faktiska mediala framställningen av maskerade demonstranter ut? Under valåret 2014 och år 2015 uppstod en rad demonstrationer med antirasistiska och antifascistiska agendor som fick stort medialt utrymme. Bilder på maskerade demonstranter som konfronteras med polisen publicerades och diskussioner om yttrandefrihet, demokrati och demonstrationsfrihet uppstod. Demonstrationernas underliggande syfte hamnade i skymundan och istället fick bilden av det maskerade hotet det främsta fokus på nyhetslöpen. Eftersom nyhetsmedier är med och konstruerar hur vi uppfattar samhället, varandra och vilka som inkluderas samt exkluderas, blir det därför viktigt att studera nyhetsmediers förmedlande roll av händelseförloppen kring kravallstaketet. Vad kan det få för konsekvenser när nyhetsmedier representerar demonstranter som hotfulla, våldsamma och antidemokratiska? Hur påverkas det demokratiska deltagandet av dessa representationer? Vad händer när kravallstaketet faller och de diskursiva konstruktionerna av de maskerade demonstranterna synliggörs?



LUNDS
UNIVERSITET

Förtjänstfulla examensarbeten i MKV

ISBN 978-91-981614-2-7

MEDIA AND COMMUNICATION STUDIES

LUND UNIVERSITY

P.O BOX • 117 SE-221 00 LUND SWEDEN